

Lk 3 HARIDUS

Haridus- ja teadusminister allkirjastas riigigümnaasiumi avamise käskkirja.

Lk 4 TEE-EHITUS

Tallinna–Rannamõisa–Kloogaranna maanteel algas tee-ehitus.

Lk 8 KULTUUR

31. augustil toimub Harku valla suurim perepäev, "Tabasalu päev"!

tabasalu
päev

31.08.2019

Tiraaž: 6200

KOLMAPÄEV, 14. august 2019

www.harku.ee f HarkuVald

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK TASUTA HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

Minusse suhtuti heatahtlikult, mul ei olnud ühegi kinni-
peetavaga konflikti.

Loe lk 5

ELFRIDE LEER
Endine Harku
naistevangla töötaja

Foto: Mari Kukk

Vallaelanike ettepanekul on peagi investeeritud 100 000 eurot, 50 000 ootab investeerimist

2018. aastal ehitati Urmas Ambrose ettepanekul betoonist bussiootepaviljonid ... / Foto: Liina Rüütel

... lähikuudel valmib Kristina Nurmetalu ettepanekul Vääna-Jõesuu randa jõu- ja mängulinna, mille üks elemente on just see, ronimispüramiid ... / Foto: tootja

... 2020. aastal võime ellu viia just teie ettepaneku! / Foto: arhiiv

2017. aasta sügisel anti vallaelanikele esimest korda võimalus otsustada, kuhu investeerida järgmisel aastal 50 000 eurot. Nüüdseks, mõni aasta hiljem, on lõpusirgele jõudmas teine, 2019. aasta kaasava eelarve ettepaneku elluviimine ning algamas on järgmiseks aastaks ettepanekute kogumine.

LIINA RÜÜTEL

Harku valla kaasava eelarve raames ootab vallavalitsus alates 1. septembrist elanike ettepanekuid kuni 50 000 eurot maksuva projekti elluviimiseks, mis pakub avalikkusele huvi ning oleks kõigile kasutatav. "Oleme viimastel aastatel kaasava eelarve protsessiga saanud kogemusi ja julgustust, et seda taas korraldada. Kuigi meie vald on väike ja meil puuduvad vastavad ajaloolised traditsioonid – nagu Brasiilia linnal Porto Alegre, kaasava eelarve sünnihäälil maailmas, või Tartu linnal, meie riigi esimesel kohalikul omavalitsusel, kes kaasavat eelarvet kasutama hakkas –, seame me sihte ja saavutame need, tänu meie kokkuvõttevatele elanikele," sõnas vallavanem Erik Sandla.

Välja pakutud objekt peab valla eelarve mõistes liigituma investeerimis- tegevuseks, asuma Harku vallas ja sellest ei tohi tekkida ebamõistlike kulusid valla järgnevate aastate eelarvetele. Varasematel aastatel on ettepanekuid laekunud nii tenniseväljakute, loodus- ja õpperadade, jõu- ja mängulinnakute ehitamiseks kui ka jalgrattaparklate ja matkaradade rajamiseks. "Kõik senised ettepanekud on olnud viljakad ja enamik nendest on olnud ka valla elu rikastamiseks vajalikud. Loomulikult võib uude vooru esitada ka ettepanekuid, mida pole varem ellu viidud. Positiivne on seegi, et esimese aastaga võrreldes on juures nii ettepanekuid kui ka hääletajaid," täiendas vallajuht.

Senised kaasava eelarve projektid

Esimest korda toimunud kaasava eelarve protsessis pandi hääletusele kuus ettepanekut ja rahvahääletusest võttis osa 308 elanikku. Neist enim, 89 häält kogus betoonist bussiootepaviljonide rajamine peatustesse, mille asukohad on lähedased Peeter Suure merekindluse maismaaraudtee varasemale asukohale. "On rõõm, et elanikud on mõõdnud aastal valminud bussipaviljonid hästi vastu võtnud, kannavad meie valla identiteeti ja seovad ajaloo nüüdisajaga," rääkis Sandla.

Tänavusest, 2019. aasta kaasava eelarve hääletamisest võttis osa 359 elanikku, parimaks tunnistati 87 häält saanud ettepanek rajada loodus- ja õpperada Tölinõmme rabasse. Paraku pidi vallavalitsus keskkonnaamet

otsuse tõttu kevadel tõdema, et ettepanekut ei saa tänuvõttes ellu viia. "Alustasime kohe pärast rahvahääletuse võidutulemuste teavitamist koostööd keskkonnaametiga. Kahjuks jäid nad aga pärast korduvalt läbirääkimisi laudtee rajamise võimalikkuse üle seisukohale, et tegemist on ehitustegevusega, millega kaasneb negatiivne mõju loodusele," sõnas vallavanem.

Sellest olenemata ei ole ideed nurga visatud. "Töö idee elluviimiseks käib edasi ja loodame, et lähiaastatel saame ka selle projekti teostada. Tänavu aga rajame kaasava eelarve raames 83 häält saanud ehk vaid neli häält võitnud ettepanekust vähem kogunud ettepaneku käigus Vääna-Jõesuu randa jõu- ja mänguväljaku," täiendas Sandla.

Esimesed ettevalmistused ranna rekreatsiooni inventari rajamiseks on juba tehtud. "Peale projekti rajati muude eelarveliste vahenditega randa seitse välitrenaažööri ja street-workout-plats, mis juba loetud nädalatega on saanud kindla kasutajaskonna. Treeninguid toetab kerge briis ja kaunis merevaade," sõnas vallajuht.

Kaasava eelarve projekti raames valmib oktoobris lastele randa ka mänguväljak, mis koosneb kõitest valmistatud ronimispüramiidist ja linnupesapuust, millel on kuus pesa, kuhu saab mööda kõisi turnida ning pesas olles merevaadet nautida.

Ootame ettepanekuid

Oma ettepanekuid saavad esitada kõik Harku valla elanikud* perioodil 1. september kuni 31. oktoober.

Esitatud ettepanekuid hindab kahe nädala jooksul vallavalitsuse moodustatud komisjon, kes valib välja kuni kümme ettepanekut.

"Ettepaneku, mille järgmisel aastal valla eelarvest ellu viime, otsustab rahvahääletus, ehk kaasarääkimise võimalus on kõigil Harku valla elanikel," sõnas Sandla. Ta kutsus kõiki kontrollima üle ka oma elukoha aadressi: "Eelmisel aastal oli probleeme sellega, et inimesed ei teadnud oma rahvastikuregistripõhist elukohta,

seega on nüüd õige aeg veebilehel www.eesti.ee kontrollida oma elukoha aadressi ning vajadusel korrekture teha. Peale kaasava eelarve hääletuse on see oluline ka erinevate toetuste saamiseks," täiendas vallavanem.

Sandla julgustab nii kogukondi kui ka üksikisikuid ettepanekuid esitama: "Veel on aega koguneda ja arutada laiemal ringil, mõelda perekeskis või naabritega ... ootame kõiki ettepanekuid, mis võiksid meie valla elu rikastada!"

Harku valla kaasava eelarve meelepea

- 2019. aasta kaasava eelarve elluviimiseks saab ettepanekuid esitada Harku valla iseteeninduskeskkonna kaudu perioodil 1. september kuni 31. oktoober.
- Ettepanekuid, millele tuleb lisada esialgne ideekavand ja hinnapakumine, saavad esitada kõik Harku valla elanikud, kelle elukoht asub rahvastikuregistri andmetel Harku vallas.
- Realiseeritav objekt peab asuma Harku vallas, kuhu on ligipääs kõikidel valla elanikel, olema avalikult kasutatav ja pakkuma avalikkusele huvi ning peab valla eelarve mõistes liigituma investeerimis- tegevuseks, millest ei tohi tekkida ebamõistlike kulusid valla järgnevate aastate eelarvetele.
- Kaasava eelarve suurus Harku valla eelarves on kuni 50 000 eurot, mille raames realiseeritakse üks väljavalitud objekt.
- Esitatud ettepanekuid hindab kahe nädala jooksul pärast ettepanekute esitamise tähtaega vallavalitsuse moodustatud komisjon, valides välja kuni kümme ettepanekut.
- Komisjoni välja valitud ettepanekute seast saavad võitja väljavalimisel osaleda salajase rahvahääletuse kaudu vähemalt 16-aastased isikud, kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel on Harku vallas.
- Hääletamine toimub elektrooniliselt volikogude infosüsteemis VOLIS, kus hääletaja identifitseerib ennast isikutunnistuse või mobiil-ID-ga.
- Vallavalitsus määrab koha ja viisi, kus saavad hääletada isikud, kellel ei ole arvuti kasutamise ja/või infosüsteemis identifitseerimise võimalust.
- Iga hääletusel osalev vallaelanik saab hääletada ühe ettepaneku poolt.
- Hääletamisperiood on vähemalt seitse päeva.
- Ellu viiakse enim hääli saanud ettepanek.

* Ettepanekuid saavad esitada ja ettepanekute poolt hääletada kodanikud, kelle elukoht on rahvastikuregistri järgi registreeritud Harku vallas.

Lühiuudised

Vaadake lisaks värsked uudiseid pea iga päev Harku valla kodulehel www.harku.ee.

Heiska 20. augustil riigilipp

20. august on taasiseseisvumispäev, mis on lipupäev. Riigilipp heisatakse päikesetõusul ja langetatakse loojangul.

Taasiseseisvumispäeval lõppes okupatsioon Eesti Vabariigis ja jätkus vahepeal katkenud riigi ülesehitamine. 20. augustil 1991 võttis Eesti Vabariigi Ülemnõukogu vastu koostöös Eesti Komitee esindajatega otsuse taastada Eesti riiklik iseseisvus ja taotleda Eesti Vabariigi diplomaatiliste suhete taastamist teiste maailma riikidega. (Riigikantselei)

Vääna-Jõesuus uus kauplus

9. juulil avas Vääna-Jõesuus uksed kauplus Meie Toidukaubad, mida külastas esimesel päeval 766 uudistajat.

Poest on võimalik soetada nii toidu- kui ka esmatarbekaubas: leib-sai, konservid jm lihatooted, piimatooted, tangained, värsked aed- ja juurviljad, jäätis ja kommid ning kodutarbed.

(Harku Valla Teataja)

Tasuta õigusabi

Eesti Õigusbüroo koostöös justiitsministeeriumiga pakub tasuta ja soodustingimustel õigusabi. Kokku on õigusbürool üle Eesti 15 kontorit, neist lähim asub Tallinnas (Endla 15), samuti nõustatakse veebi vahendusel.

Lisainfo: www.juristaitab.ee, telefonil 688 0400 või e-posti aadressil abi@juristaitab.ee

(Harku Valla Teataja)

Täiendavad sõidusoodustused

1. augustist kehtivad maanteeameti peadirektori käskkirja alusel nulleurone piletihind Harju-, Lääne-, Lääne-Virumaa ja Raplamaa avalikel maakonna- ja kaugbussiliinidel, kõikidele keskmise ja raske puudega isikutele, puuduva töövõimega isikutele, osalise töövõimega isikutele (töövõimetuspensionäridele) ja sügava puudega isiku saatjatele. Kehtima jäävad kõik varem kehtestatud soodustused.

Tasuta sõiduõigust saab puudega isik tõendada kolmel viisil: pensionitunnistuse, puudega isiku kaardi ja sotsiaalkindlustusameti väljastatud tõendiga. Puuduva töövõime ja osalise töövõimega isikud saavad sõiduõigust tõendada töövõimekaardiga.

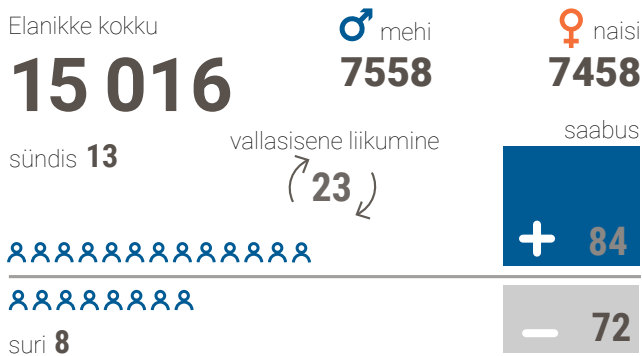
Soodustuse saamise eeldus on kõigil juhtudel ka isikut tõendava dokumendi näitamine.

(Maanteeamet)

Statistika

(ilmub kord kuus)

Harku valla elanikkonna statistika
seisuga 1. august 2019

Harku vallavanem Erik Sandla, Lääne-Harju vallavanem Jaanus Saat ja Lääne-Harju munitsipaaltevõtte AS Lahevesi esindajad allkirjastasid 30. juulil ühise veemajandusprojekti raames aktsionäride lepingu.

EGLE KAUR

Lääne-Harju vallavalitsuse avalike suhete juht

MADIS IDNURM

Harku vallavalitsuse kommunikatsioonijuht

Kokkuleppe kohaselt rajatakse järgneva kahe ja poole aasta jooksul Türisalu (Harku vald) ja Keila-Joa (Lääne-Harju vald) asulatesse ühtne ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteem koos liitumispunktidega. Peale torustike ja liitumispunktide rajamise laiendatakse täiendavate vooluhulkade vastuvõtmiseks olemasolevat Keila-Joa reoveepuhastit. Tööde eeldatav kogumaksumus on 10,3 miljonit eurot.

Harku vallavanema Erik Sandla sõnul on kahe naabervalla ühine suurprojekt näide naabrite heast omavahelisest koostööst, mis aitab mõlema valla piirialadele jäävate inimeste elukvaliteeti parandada. "Sedavõrd mahukat infrastruktuuriprojekti teineteisest eraldi ellu viies ei oleks tõenäoliselt saanud sellises mahus realiseerida," lisas Sandla, tuues välja koostöö teise olulise aspekti.

Lääne-Harju vallavanem Jaanus Saat on samuti rahul, et

Sõlmisime naabritega piiriülese kokkuleppe

Harku vallavanem Erik Sandla (esimene rida vasakult), Lääne-Harju vallavanem Jaanus Saat, AS-i Lahevesi juhatuse liikmed Aare Kaur ja Riina Karm lepingut allkirjastamas. / Foto: Madis Idnurm

koostöö tulemusel paraneb nii siin- kui ka sealpool vallapiiri inimeste igapäevaelu kvaliteet ning panustatakse keskkonnahoidu. "Samal ajal Türisalu projektiga rajatakse Lääne-Harju vallas veelgi mahukama ettevõtmisena ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemi Laulasmaale," selgitas Lääne-Harju vallavanem.

Türisalu ja Keila-Joa projekti tööde käigus paigaldatakse 26 kilomeetrit vee- ja 28 kilomeetrit kanalisatsioonitorustikku, ehitatakse 32 kanalisatsioonipumplat või kolm vaakumjaama, rajatakse ligi tuhat uut vee- ja kanalisatsiooni liitumispunkti, millest 92% jääb Harku ning 8% Lääne-Harju valda. Samuti suurenda-

takse Keila-Joa reoveepuhasti jõudlust, mille tulemusena kasvab jaama võime teenindada üle kolme korra rohkem inimesi kui praegu.

Projekti ajakava kohaselt viiakse vajalikud riigihanked läbi käesoleva aasta augustis ja projekteerimistöödega on kavas alustada tänavu sügisel. Ulatuslikumad ehitustööd on plaanis tuleval kevadel ja need kestavad kuni 2021. aasta lõpuni.

Arenduspiirkond jääb Türisalu reoveekogumisalale, kus omavalitsustevahelise kokkuleppe alusel osutab vee- ja kanalisatsiooniteenuseid Lääne-Harju valla munitsipaaltevõtte AS Lahevesi.

Projekti elluviimine tagab

Türisalu piirkonna rajatava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni infrastruktuuri ning teenuse vastavuse Eesti seadustele ja Euroopa Liidu direktiividele, mis reguleerivad põhjavee kaitset ja joogivee kvaliteeti, samuti reovee kokkukogumist ning puhastamist.

Valdade ühist veemajandusprojekti rahastatakse SA Keskkonnainvesteeringute Keskus kaudu Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist 8,8 miljoni euroga, Harku valla eelarvest 1,2 miljoni euroga ja Lääne-Harju valla eelarvest 0,3 miljoni euroga.

Harku valla poolset projekti omaosalust rahastatakse AS-i Lahevesi aktsiakapitali suurendamise kaudu.

Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus lõpetab lepingud ATKO-ga järk-järgult

1. augustil kogunes Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse (ÜTK) juhatus arutama Harku valla bussitranspordiga seotud küsimusi. Pärast arutelu ja täiendava informatsiooniga tutvumist otsustas ÜTK juhatus lõpetada lepingu ATKO Liinid OÜ-ga Harku valla siseliinidel (H-liinidel).

MADIS IDNURM

Kommunikatsioonijuht

Põhjuseks toodi varem toimunud intsidendid selle liinil. Kuni uue vedaja leidmiseni jätkab tööd senine teenusepakkaja. ÜTK on valla kin- nitanud, et nende eesmärk on tagada inimeste transport igal juhul, tegemata seejuures järeleandmisi inimeste ohutuse arvelt.

Liinide teenindamine

6. augustil teatas ÜTK, et on sõlminud riigihanke "valiku bussiliinide korraldamine Harju maakonna lääne 2 suuna bussiliinidel" tulemusel parima pakkuja, AS-iga SEBE, avaliku teenindamise lepingu. Sellest tulenevalt lõpetatakse alates 01.02.2020 järg-

Rikkumiste tõttu lõpetatakse leping ATKO Liinid OÜ-ga. / Foto: Madis Idnurm

miste liinide tellimine Harju maakonna läänesuuna avaliku teenindamise lepingu alusel ATKO Liinid OÜ poolt:

- Liin 107 Tallinn-Harku-

- Keila-Vasalemma-Ämari-Munalaskme;
- liin 119 Tallinn-Harutee-Riisipere-Turba-Lehetu;
- liin 133 Keila-Harutee-Riisipere-Turba-Ellamaa-Lehetu;
- liin 136 Tallinn-Harku-Keila-Ämari-Madise-Paldiski;
- liin 145 Tallinn-Harku-Keila-Paldiski;
- liin 148 Tallinn-Harku-Keila-Ämari-Rummu;
- liin 149 Tallinn-Harku-Keila-Rummu-Audevälja-Harju-Risti.

Alates 02.02.2020 alustatakse nimetatud liinide teenindamist lääne 2 suunal, AS-iga SEBE sõlmitud lepingu alusel.

Kallaste tn 12, Tabasalu

HARKU VALLAMAJA ON AVATUD:

E	T	K	N	R
8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00	8.00–18.00	8.00–14.30
* 14.00–18.00			* 9.00–12.30	

* Ametnike vastuvõtuajad. Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega telefonil 600 3848 või harku@harku.ee.

VÄLJAANDJA
Harku Vallavalitsus
Kallaste tn 12, Tabasalu 76901,
Harju maakond
tel 600 3848, faks 600 3854
www.harku.ee

TOIMETUS

Toimetuse telefon: 5556 5434

Vastutav toimetaja Madis Idnurm,
madis.idnurm@harku.ee

Toimetaja Mari Kukk, mari.kukk@harku.ee

Küljendaja Nigul Treimann

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal kolmapäeval. Harku Valla Teataja kanne toimub kolme tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumiseelse nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida. Vallalehes avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetuse keelekorrektuuri ei teosta. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite/uudiste/kajastuste refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

REKLAAM JA MÜÜK

5556 5434
vallaleht@harku.ee

Artiklid ja kaastööd:
vallaleht@harku.ee

TRÜKK

AS Printall

Haridus- ja teadusminister Mailis Reps allkirjastas 15. juulil käskkirja, mille kohaselt moodustatakse 1. septembrist 2019 haridus- ja teadusministeeriumi hallatav gümnaasium, Tabasalu Gümnaasium. Uus riigigümnaasium alustab õppetegevust 1. septembrist 2021.

MADIS IDNURM
Kommunikatsioonijuht

2016. aasta lõpus sõlmisid ministeerium ja vald kokkuleppe Tabasalu riigigümnaasiumi rajamiseks, misjärel hakati Tabasalu alevikku kavandama haridushoonete kompleksi. Tulevane hariduslinnak koosneb Tabasalu riigigümnaasiumist, kuueklassilisest põhikoolist ning kultuuri- ja spordihoonest.

Tabasalu riigigümnaasiumi rajamisel jõuti järgmise verstapostini

Ministri käskkirja. / Foto: Harku Valla Teataja

salu riigigümnaasiumist, kuueklassilisest põhikoolist ning kultuuri- ja spordihoonest.

Möödunud aastal läbi viidud arhitektuurikonkursi tulemusena on konkursi võitnud arhitektuuribürood praegu ametis eelprojekti koostamisega, millega on kavas valmis saada käesoleva aasta lõpus. Projekteerimisel pööratakse erilist tähelepanu ruumide paigutusele, millega soovitakse saavutada harmoonia õppeklasside ja neid ühendava avatud ruumi vahel.

Kooskõlas ministeeriumi

gümnaasiumihanke ajakavaga soovib vallavalitsus omalt poolt välja kuulutada ehitushanke 6-klassilise põhikooli ja koolide ühiskasutusse kavandatud spordi- ja kultuurihoone ehituseks Tabasalu hariduslinnakusse.

Kuni 360 õpilasele mõeldud tänapäevase gümnaasiumihoone esimese etapi ehitushange on plaanis välja kuulutada tuleva aasta alguses. Gümnaasiumi õppehoone rajatakse selliselt, et seda oleks võimalik tulevikus teise ehitusetaapi laiendada 540-kohaliseks.

Esitage koolitoetuste taotlusi

Tuletame meelde, et on võimalik taotleda lastega seotud pere tulust sõltuvaid ja mittesõltuvaid toetusi.

SOTSIAAL- JA TERVISHOUIUSAKOND

PERE TULUST MITTE-SÕLTUVAD TOETUSED

Esmakordselt koolimineva lapse toetus

Esimesse klassi mineva lapse toetus on sada eurot ja seda määratakse lapsevanema taotluse alusel peredele, kus mõlema vanema registreeritud elukoht on lapse kooli minevise aastale eelneva aasta 31. detsembri seisuga Harku vallas. Ka toetust saav laps peab olema Harku valla elanik.

Kui 31. detsembril omas Harku valla sissekirjutust üks vanematest, määratakse toetust 50% kehtestatud määrast. Üksikvanemale makstakse toetust 100% ulatuses. Toetuse taotlusi saab esitada 30. novembrini.

Toetust ei maksta, kui vanematel on täitmata rahalisi kohustusi valla ees, nt tasumata lasteaija kohatasu, muusikakooli õppemaks, kooli toiduraha.

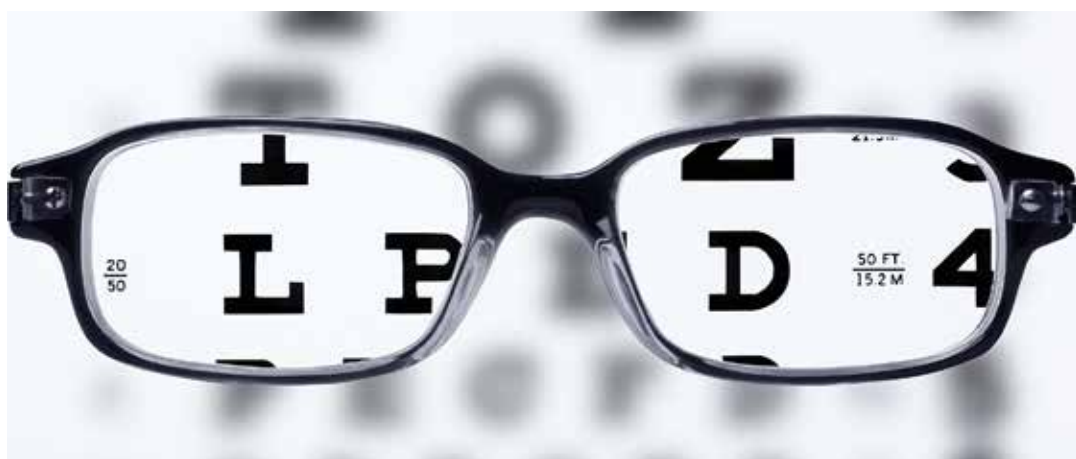
Kui esimesse klassi läheb kaks või enam last, makstakse toetust iga lapse kohta.

Eestkostel või peres hooldamisel oleva lapse koolitoetus

Igakuist toetust summas 65 eurot makstakse vanemliku hoolitsuseta alaealise lapse eestkostjale või lapse peres hooldajale või lapse kasvavatele.

Toetust makstakse 1. septembrist kuni 30. juunini põhikoolis, gümnaasiumis või põhikooli baasil kutseõppeasutuses õppivale Harku valda sissekirjutatud lapsele 20-aastaseks saamiseni.

Taotluse toetuse saamiseks võib esitada lapse eestkostja, kasvavane või hooldaja ning

Prillide või kontaktläätsede soetamiseks alla 16-aastastele lastele saab küsida pere tulust sõltuvat toetust. / Foto: Fotolia

toetust hakatakse tasuma taotluse esitamisele järgnevat kuust alates.

PERE TULUST SÕLTUVAD TOETUSED

Kui pere sissetulek jääb alla 350 euro kuus ühe pereliikme kohta (netosissetulek), on õigus taotleda pere tulust sõltuvaid toetusi.

Toetuse saamiseks tuleb esitada avaldus ja pereliikmete kuue viimase kuu tulu tõendavad dokumendid või olemasolevate pangakontode väljavõtted kuue kuu tulude kohta.

Koolitoetus

Toetust summas 160 eurot makstakse taotluse alusel koolitarvete ja -riiete soetamiseks vähekindlustatud peredele, kus üldhariduskoolis või kutseõppeasutuse tasemeõppes õpib vähemalt kaks või enam last. Last üksi kasvavat vanemat toetatakse ka juhul, kui üldhariduskoolis või kutseõppeasutuse tasemeõppes õpib vähemalt üks laps. Toetuse summa on sada eurot.

Taotluse vastuvõtt algab 15. augustil ja kestab 30. novembrini.

Toidutoetus

Vähekindlustatud peredel on võimalik taotleda ka koolieelses lasteasutuses või -hoius käiva lapse toiduraha maksumuse hüvitamist perioodil

1. september kuni 30. juuni summas 38 eurot kuus.

Samuti on võimalik taotleda põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses õppivale lapsele toiduraha maksumuse hüvitamiseks perioodil 1. september kuni 31. mai 25 eurot kuus.

Toetus määratakse taotluse laekumise kuule järgnevat kuust.

Koolieelse lasteasutuse vanema osamaksu vabastus

Vähekindlustatud, eestkostepereidel ja toimetulekutoetuse saajatel on võimalik taotleda koolieelse lasteasutuse vanema osamaksu vabastust. Vanema osa tasumisest vabastamist saavad taotleda vanemad, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht asub Harku vallas; samuti peab olema Harku valla elanikuks registreeritud laps, kelle eest kohatasust vabastamist taotletakse. Kolme- või enamalapselisel perel ei ole taotluse esitamine vajalik.

Huvikooli vanema osamaksu vabastus

Vähekindlustatud, eestkostepereidel ja toimetulekutoetuse saajatel, kelle perest käib huvikoolis kolm või enam last, saavad alates kolmandast lapsest taotleda täielikku vabastust vanema osa tasumisest. Taotluse rahuldamise eelduseks on,

et vanemate ja lapse, kelle eest kohatasust vabastamist taotletakse, rahvastikuregistrijärgne elukoht asub Harku vallas.

Nägemise parandamise toetus

Toetust määratakse üks kord kalendriaastas, alla 16-aastase lapse nägemisteravust korrigeerivate vahendite (prillid, läätsed) osaliseks hüvitamiseks.

Osakond määrab toetuse kuni 50% ulatuses prilliklaaside või läätsede maksumusest, kuid mitte rohkem kui 70 eurot.

LISAINFO

Kõik taotluste vormid ja määrad on leitavad Harku valla kodulehel ning vallamaja infolaual. Samuti on valla kodulehel kirjas toetuste eraldamise ja vabastamise aluseks olevad korrad.

Taotlused ja pere sissetulekust sõltuvate taotluste puhul sissetulekuid tõendavad dokumendid võib saata valla sotsiaal- ja tervishoiuosakonna töötajatele digitaalselt allkirjastatuna e-posti teel või tuua vallamaja infolauda.

Lisainfo sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhatajalt telefonil 600 3867 ja e-posti aadressil Tiia.Spitson@harku.ee või sotsiaal- ja tervishoiuosakonna toetuste spetsialisti telefonil 606 3802 või e-posti aadressil Kadi.Netse@harku.ee.

Volikogu liikme kolumn

Aule Kikas:
"Kultuur on osa meie elust, mida loome ja hoiame."

Harku vallavolikogu (valimisliidust Harku Liit) majanduskomisjoni liige jagab mõtteid kohaliku omavalitsuse rollist kultuurikorralduses.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus kui kohaliku omavalitsuse "piibel" mainib sõna "kultuur" kolmel korral: seoses ülesannete ja pädevusega, (kultuuri)ehitise võõrandamise ning arengukava koostamisega. Täitmiseks võetakse üldjuhul just niipalju, nagu õigus, võime ja kohustused seda tõlgendada võimaldavad.

Nii näemegi Eesti kultuurimaastikul paikkonniti väga suuri erinevusi.

Mõni aeg tagasi sattusin lugema riigi ettevalmistusi kultuuripärandi kaitset käsitleva Faro konventsiooniga liitumiseks; mulle oli tohutult sümpaatne selle dokumendi vaatenurk: väärtused ja neli põhisõnumit. Me ise loome ja hoiame!

Kultuur kui inimõigus

Kultuur on laias pildis vaadatuna kõikjal meie ümber: materiaalne ja mittemateriaalne; paikkonnast ja ajaloost tulenev, osa meie identiteedist, aja- ja kultuuriloost.

Vestluses ja ka piirkonna arengudokumentide koostamise juures on tihtilugu tõusetunud teema: milline on meie valla identiteet, meie nägu? Lugesin võrdluseks läbi mitme omavalitsuse arengukava ning tõesin eneselegi ehmatusega: meil polegi kultuurivisiooni. On konstatering: meil on vilgas kultuurielu ja tingimused selleks on loodud. Mis on pildil valesti?

Kultuur kui osa keskkonnast

Faro konventsiooni üks väärtusi räägib igaühe õigusest kultuuripärandist osa saada, osaleda selle loomisel ja mõtestamisel. Omavalitsuse roll on olla võimaluste looja. Ehkki ei ole hea toon rääkida kultuuriga seoses betoonist, ei saa me sellest üle ega ümber. Mõistagi, toetavaks harupuuks peab olema põhjalikult käsitatud kultuuriteemad ja -väärtused arengudokumentides.

Samas Harku valla kultuurikeskuse või kontserdimaja vajadusest juttu tehes põrgatakse pall tagasi: piisab, kui teeme koolimajale saali juurde. Kõik algab ju inimestest! Meil on fantastilised tantsuõpetajad ja koorijuhid, tegusad külakogukonnad, staadionid ja spordiselsid, raamatukogud, koolimajade juures tegutsevad küla- ja kultuuriselsid; meil on väga võimekas muusikakoolipere.

Kõik oleks nagu ideaalmudel is olemas. Puudub aga visioon, kuhu areneada. Igaüks oma teadmiste ja oskustega, üksteiselt teki tirides ja naabrist parem olla tahtes me liigumegi.

Kultuur kui elukvaliteedi tõstja

Kultuuri keskmes on inimene, kes seda loob ja kasutab. Muraste kogukonnakeskuses olen tajunud ja saanud positiivset tagasisidet vaba aja veetmise võimaluste ning teenuste kohta. Subjektiivselt kodu- ja naaberkülades või ka erinevates kohalikes omavalitsustes toimuvat vaadates on tunne, et piirkondades, kus kogukond on kaasatud, on kogukonna identiteedi tunnetus ja lõimimine (põliselanikud, uuselanikud ja suvitajad) tugevam.

Usun, et kultuuritöö eri kihid aitavad taastoota ühiskonna loomingulisust ja seeläbi ka vaimset tervist ning just seetõttu on vaja anda võimalus eri vanuserühmadele.

Kultuur kui kohaliku omavalitsuse võimalus

Ehkki riigikogu otsusega heaks kiidetud kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 ei anna otseseid ülesandeid kohalikele omavalitsustele, on see hea dokument mõtisklemiseks, sisendiks igale valla kultuurielu arengu eest vastutajale.

See on võimalus seada eesmärgid mitmekülgse kultuuriruumi arenguks, kaasates kolmanda sektori ja erettevõtjad, hoidmaks elus eestlaste minapilti oma maast ja rahvast kultuuri kaudu. Vajame ühiseid eesmärgi ja tahet nende suunas liikuda.

LÜHIUUDISED

Avalik enampakkumine kinnisasja kasutamiseks

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku kirjaliku enampakkumise, et anda kasutamiseks piirkonnas asuvad kinnisasjad. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 03.09.2019. Harju maakonnas Harku vallas on pakkumisel Ilmandu küla Kuperpuu kinnisasi (19801:001:2248; 6,34 ha; kasutusalal pindala 4,39 ha; (M)), alghind 176, tagatistrahva 44 eurot.

Rendile antakse suuremad põllumajanduslikuks kasutamiseks sobilikud maad ja põllumaad, mis võivad edaspidi olla vajalikud avalikul eesmärgil või riigi ülesannete täitmiseks. Rendilepingud sõlmitakse üldjuhul tähtajaliselt viieks aastaks.

Lisainfo: www.maaamet.ee
(Heleri Kivi, Maa-amet)

Esitage taotlus talviseks jäätmeveo vabastuseks

Kui teile kuuluval kinnistul on olemas kehtiv talvine vabastus kuni 2019. aasta suveni ja soovite ka sügisest uut vabastust, esitage palun jäätmeveost vabastuse avaldus 30 päeva enne, kui lõpetate suvila kasutamise.

Vastavalt Harku valla jäätmehoolduseeskirja § 26 lg-le 3 kontrollib vallavalitsuse arendus- ja haldusosakond taotluses esitatud põhjenduste õigust ning kinnistut kohapeal veendumaks, et kinnistul ei elata või seda ei kasutata. Vabastus vormistatakse allpool olevate tingimuste täitmisel korraga nüüd vaid üheks talviseks perioodiks.

Jäätmeveo vabastuseks esitatavas taotluses tuleb märkida:

1. andmed jäätmevaldaja ja kinnistu kohta;
2. põhjused, miks jäätmevaldaja soovib korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemist;
3. tähtaeg, mille jooksul jäätmevaldaja soovib olla korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud;
4. taotluses märgitud kinnistu elektri tarbimise teatis taotluse esitamise kuupäeva seisuga.

Tarbimisteatis on PDF-fail, kus on kirjas tarbimiskoha viimase kolme aasta elektrikuluandmed kuude kaupa. Tarbimisteatise saamine: Elektrilevi.ee, siis sisse logida ja sealt – tarbimisajalugu – kuutarbimise PDF-fail.

Avaldusi võetakse vastu e-posti aadressil harku@harku.ee.
Lisainfo: heakorraspetsialisti (Brigita Perm) telefonil 600 3866 või e-posti aadressil Brigita.Perm@harku.ee.
(Brigita Perm, heakorraspetsialist)

Aiajäätmete koht ei ole olmejäätmete seas

Iga aiaomanik seisab kindlasti aeg-ajalt silmitsi küsimusega, mida peale hakata aiajäätmete – puulehtede, okaste, niidetud muru, kulu, taimejäätmete, samblaga. Põletada ei saa ega tohi, oma kinnistult välja võõrale krundile neid vedada ja paigutada on samuti keelatud.

Korras aed on koduomaniku uhkus. / Foto: Sten-Erik Unt

Kolm soovitud aiaomanikule

1. Kõige looduslikum viis on aiajäätmeid kompostida oma kinnistu piires kas lahtises anumaks või kompostris. Rohkem infot kompostimise kohta leiab veebilehelt www.kompostiljon.ee.
2. Viige jäätmejaama, mis asub Kooli tn 5a (Tabasalus). Seal võetakse tasuta vastu kuni 0,4 m³ biolagunevaid aia- ja haljastusjäätmeid, suurema koguse puhul tuleb tasuda 10 eurot kuupmeetri kohta.

Lisainfo: www.harku.ee/jaatmejaam

3. Tellige biolagunevate aia- ja haljastusjäätmete ära-vedu. Veo tellimiseks tuleb AS-ile Eesti Keskkonnateenused teatada (tallinn@keskkonnateenused.ee, tel 640 0800) aadress ja äraantavate haljastusjäätmete kottide kogus. Aiajäätmed tuleb üle anda läbipaistvates 100-, 150- või 200-liitristes kilekottides, mida saab osta näiteks AS-i Eesti Keskkonnateenused klienditeenindusest. Jäätmete äraveo hinnad: kuni 100-liitiline läbipaistev kott 0,32 eurot, kuni 150-liitiline läbipaistev kott 0,48 eurot, kuni 200-liitiline läbipaistev kott 0,65 eurot.
(Lembe Reiman, keskkonnaspetsialist)

Maanteeamet alustas riigitee Tallinn–Rannamõisa–Kloogaranna kilomeetritel 2,6–4,1 tee-ehitustööd, mille raames tehakse lõik nelja-realiseks ja ehitatakse ringristmik.

HARKU VALLA TEATAJA

Tööde käigus ehitatakse Tallinn–Rannamõisa–Kloogaranna maantee osaliselt ümber neljarealiseks ja ristumisele Vana-Rannamõisa teega on kavandatud turboringristmik. Teelõigu pikkus on 1622 m, 2+2 sõidurada,” sõnas vallalehele maanteeameti põhja teehoiu osakonna projektijuht Ksenia Haavistu.

Ehitatav teelõik on kogu ulatuses eraldatud sõidusuundadega, kus parempoolne Tallinn–Rannamõisa sõidusuund järgib olemasolevat trassi. “Rannamõisa–Tallinna sõidusuuna trass on projekteeritud oleva tee kõrvale uuele muldele. Vana-Rannamõisa tee ja Rannamõisa tee T-kujuline ristmik suletakse praeguses asukohas. Selle asemele on projekteeritud Rannamõisa teele ringristmik ligikaudu 200 m Tallinna suunas,” täiendas Haavistu.

Peale uute sõiduradade loomise ja ringristmiku ehitamise on muudatusi ka kergteedel. “Tallinnast Tabasalu poole sõites vasakule poole jääv, mööda Rannamõisa teed kulgev olemasolev jalgratta- ja jalgteelõik võetakse likvideeritava

Teekond Tallinnast ja Tallinnasse saab peagi uue ilme

Ohutuks liiklemiseks on oluline ehitusperioodil jälgida ajutist liikluskorraldust, sh pidada kinni kiirusepiirangust. / Foto: erakogu

tankla asukohas. Olemasolevale jalgrattateele rajatakse uued ühendused projekteeritud bussipeatuste ja teeületuskohtadega. Paremale poole Rannamõisa teed on uued jalgteelõigud projekteeritud bussipeatustest teeületuskohadeni,” täiendas projektijuht.

Liiklemine muutub lihtsamaks

Küsimusele, miks selline arendus ette võeti, vastas Haavistu, et piirkonna arengu tõttu on teelõik liiklejate jaoks keeruliseks muutunud. “Jalakäijatel on tiptundidel sõidutee ületamine raskendatud, samuti on suure liiklussageduse tõttu tiptundidel raskendatud

sõidukite pealesõit maanteele ja vasakpöörde sooritamine maanteelt. Lisaks ei ole olemasolevad ristmikud enam piisava läbilaskevõimega.”

Projekti üks eesmärgi on ka antud lõigul liiklusohtu vähendada. “Tänu läbilaskevuse suurendamisele, neljarajaliseks ehitamisele koos lõigule jäävate ristmike ümberehituse ja liikluskorralduse muudatustega muutub kogu liiklemine ohutumaks nii jalakäijate kui ka autojuhtide jaoks. Samuti jääb teelõigul kehtima senine 70 km/h kiirusepiirang,” lisas Haavistu.

Nagu iga tee-ehitus toob kaasa vähesel määral muudatusi liikluskorralduses, nii ka

seekord. “Igapäevasele liiklejale tähendavad tee-ehitustööd osalisi piiranguid, kuid eesmärk on ehitusperioodi ajal tagada sarnaselt praeguse olukorraga 1+1 sõidurajaga liiklus. Suuri ümbersõite ja takistusi püüame vältida. Samuti on teelõigule kehtestatud kiirusepiirang 50 km/h tee rekonstrueerimise tõttu. Palume elanikel olla kannatlikud ja võimalusel planeerida lisaaega sihtkohta jõudmiseks,” sõnas projektijuht.

Tallinna Kommunaalameti ehituse ja järelevalve osakonna juhataja Andre Künnapuu sõnul on plaanis Rannamõisa tee kaherajaliseks jääv lõik Lõuka tänavast linnapiirini rekonstrueerida aastatel 2020–2021. “Tallinna linnale kuuluv lõik on u 1,5 km pikk ning eeldatav maksumus on u 3,8 miljonit eurot. Töödega on planeeritud alustada pärast maanteeameti tellimust tehtud tööde lõppemist,” täiendas Künnapuu.

Riigitee Tallinn–Rannamõisa–Kloogaranna kilomeetritele 2,6–4,1 planeeritud põhitööd on kavas ära teha sel aastal, ent tööde lõpp jääb tõenäoliselt 2020. aastasse. Ehitustööd teeb AS TREF Nord ja omanikujärelevalvet Lindvill OÜ. Ehitustööde maksumus on 2,8 miljonit eurot.

Mängulusti, treeningvõimalusi ja silmailu

Kõige rohkem muutusi toob valla ilmesse suvi, nii on ka viimased kuud olnud toimekad – juurde on tulnud kolm mänguväljakut, jõulinnak, pingid ja prügikastid.

HARKU VALLA TEATAJA

Mänguväljakud Suurupisse ja Kumnas

Kuna eelmisel aastal sündis meie valda rekordiliselt lapsi ja mitmed varasemad atraktsioonid on amortiseerumas, panustab vallavalitsus üha enam erinevatele vanuserühmadele uute rekreatsioonivõimaluste loomisele. “Tänavune juuni oli möödunud aastatega võrreldes märksa viljakam – valmis kolm uut mänguväljakut, kaks Suurupisse Metsamirdi ja Vaikuse teele ning üks Kumnas, Kultuuriaia kõrval,” sõnas valla heakorra spetsialist Brigita Perm.

Kõikide mänguväljakute puhul on arvestatud, et tegemist oleks nii beebidel kui ka suurematel lastel. “Väljakutel on tava- ja beebiistmega kiiged, liivakast ning mängulinnak. Metsamirdi tee mänguvälja-

Kumnas avati külade nädalal uus mänguväljak. / Foto: Madis Idnurm

kul on ka kaalukiik ja Kumna mänguväljakul lisaks pesa-, kaalu- ning vedrukiik, mis on ka aiaga piiratud,” täiendas spetsialist. Veel paigaldati Tabasalus Lasteaia tn 9a mänguväljakule peale olemasolevate atraktsioonide beebi- ja tavaistmega kiik.

Kumna mänguväljaku atraktsioonid paigaldas TipTip-Tap OÜ ja väljaku maksumus oli 30 000 eurot. Metsamirdi ja Vaikuse tee mänguväljakud paigaldas MoTeh OÜ ja nende maksumus oli 10 000 eurot.

Jõulinnak Väana-Jõesuusse

Valla ainus avalik supelrand sai juunis esimese väljõu-

saalipargi, kuhu paigaldati seitse trenazööri ja rajati street workout'i plats. “Trenazööridel ja treeningplatsil saab tugevdada kõiki lihasgruppe ning proovile panna oma oskusi olenemata eesmärkidest: treenida jalgu või käsi, ronida rippredelil või painutada rööbapuudel. Turvalisuse tagamiseks on oluline aga enne treenimise alustamist tutvuda juhenditega,” sõnas Perm.

Asukoha valikul osutus võitjaks mändidealune väljak, mis on rannale piisavalt lähedal, ent samas oleks ka privaatne.

Linnaku ehitas TommiPlay OÜ, atraktsioonid maksid 15 000 eurot.

Samuti paigaldati randa

paar lisapinki – üks jõulinnaku juurde, teine sügisel kaasa-va elarve projektist rajatava köispüramiidi juurde.

Heakord Tabasalus

Kevadsuvisel perioodil on mitu korda olnud probleeme Tui pargi prügikastide ümburuse jäätmetega, loodetavasti lahendab uus prügikast sellegi mure. “Paigaldasime hooajaks ajutise prügikasti Tui pargi suuremate laste mänguväljaku juurde. Tuletame aga meelde, et ühel hetkel võib ka see olla jäätmetega täitunud. Seega palume kõigil sellises olukorras jääda viisakaks ja mitte visata jäätmeid maha. Kui märkate, et vajalik oleks lisatühendus, andke sellest teada e-posti aadressil Brigita.Perm@harku.ee,” rõhutas Perm.

Lemmikloomaomanikele on rõõmusõnumiks uued prügikastid. “Paigaldasime jalutusplatsile ja Teelahkme lasteaia lähedusse uued koerte väljaheidetele mõeldud prügikasti, mille juures on ka sobilikud kilekotid.”

Lisaks vahetati välja skatepark'i ja vallamaja ümbruse prügikastid. Viimase läheduses vahetati ka amortiseerunud pingid uute vastu, mis telliti ViaCon Eesti AS-ist. Kõik prügikastid soetatud Extery OÜ-st.

Legendaarses naistevanglas 38 aastat töötanud Elfride Leer meenutab oma hubases Harku alevikus asuvas kodus elu trellide taga.

MARI KUKK

Kaheksakümneaastane Elfride sätib end tugitooli ja alustab fotode näitamist ning jutustamist tütrest, tütretütrest ning tütretütretütrest. “Meil, jah, kõik naised,” muigab ta ja jutust aimub uhkust perekonna üle, kes kõik on tublid, tragid ja töökad. Ilmselt perekonna värk, sest töökoht, mida Elfride pidas ligi nelikümmend aastat, nõudis samuti erakordset visadust ja kindlat meelt ega olnud kaugeltki kergete killast. Ametipost asus kodust kiviviske kaugusel – Harku naistevanglas.

Aastal 1946 olid vanglas juba ainult naised, enne olid mehed-naised segamini, teab aastaid rühmaülemena ja tsehhijuhatajana töötanud proua rääkida. 1965. aastal ehitati juurde profülaktoorium – alkoholisõltlaste raviasutus, kuhu kohus saatis need, kes vajasid viinaravi.

Vanglaametniku karjäärile mõeldes ütleb Elfride, et ega ta karm ülemus olnud: “Minusse suhtuti heatahtlikult, mul ei olnud ühegi kinnipeetava-ga konflikti. Ma muidugi ka ei karjunud ega lärmanud, püüdsin mõistvalt suhtuda. Ja nemad pöördusid minu poole alati aupaklikult: ikka kodanik Ülemus, kas võib pöörduda, või Elfride Ivanovna, vabandage tülitamast.” Elfride ütleb, et võttis vangide üritustest alati osa. Neil olid kontserdid, koolilõpetamised ja muu. Osalemise ja kaasaelamise eest olid nad mulle väga tänulikud, meenutab ta.

Venemaalt, sõnagi vene keelt oskamata

Elfride on sündinud Venemaal. Sajandi alguses läksid tema esivanemad Eestist Venemaale, lootuses paremale elule. Nii ema kui ka isa olid sündinud Venemaal, kuigi emapoolne suguvõsa oli pärit Vastseliinast, isapoolne Saaremaalt. 1944. aastal määras siseministerium Elfride isa Harku vanglasse valvurina tööle, kahe aasta pärast tuli ema koos nelja lapsega, nende seas seitsmeaastane Elfride, talle Harkusse järele.

Esimesse klassi astus tüdruk Eestimaal, kusjuures vene keele õppis selgeks Eestis. “Siia tulles ei osanud me vaat et ühtegi sõna vene keelt, meie kodune keel oli eesti keel. Oskasime vaid “Katjušat” laulda ja tegime seda igal võimalusel,” meenutab proua. Kui ta oli esimese aasta eestikeelses koolis käinud, arvas ema, et kes teab, mida tulevik toob, ja pani lapsed venekeelses kooli. Ehk on tulevikus kergem? Seal alustas Elfride uuesti esimest klassi täiesti võõras keeles. Kümme klassi läbi, läks ta tööle. Nagu naine ütleb: “Puhkasin päevakese ja läksin Harku vanglasse normeerijaks ning peagi tõusin rühmaülemaks.”

Kodanik Ülemus, kas võib pöörduda?

Elfride ütleb, et ei pea end karmiks ülemuseks. “Ma ikka tundsin neile kaasa ja püüdsin aru saada. Paljud ei ole oma saatuses lõpuni süüdi,” sõnab naine. / Foto: Mari Kukk

Elfride sõnul tuli tal rühmaülemena olla heaks emaks 120 kinnipeetavale. Siin on ta juba kapten, 1987. aastal. / Foto: erakogu

Asi oli selles, et kaadriosakonna ülem oli tema naaber ja soovitas tööle tulla. Palk oli viisakas, 600 rubla kätte. “Alguses arvestasin töid, märkisin üles, selline raamatupidaja töö natuke,” selgitab ta. Hiljem, aastail 1965–1968, kui ta juba abielus oli ja lapski sündinud, läks Elfride majandustehnikumisse õppima. Karjääriredeli järgmiseks pulgaks oli tsehhijuhataja amet, kahes vahetuses töötas kokku 500 inimest. Tsehhis õmblesid vangid sõduritele ihu- ja voodipesu, tööriideid ning vatikuubi.

Muide, Elfride, kelle abikaasa ja tütre isa oli kirgiisi rahvusest, on elanud poolteist kuud Kõrgõzstanis, vana nimemega Kirgiisias. Paar kohtus

Eestis, mees oli siin sõdur. Abikaasa kodumaa ja inimesed ei sobinud naisele aga mitte üks teips. “Ei meeldinud mulle seal miski!” teatab ta, “juba passilauas ütles ametnik mu mehele, et oi, teie eesti naine siia elama küll ei jää. Ja nii oligi, tulime tagasi. Ja paraku läksid meie teed lahku.” Elfride oli siis 38-aastane, elas tütrega kahekesi kümme aastat, kuni kohtus oma teise abikaasa – Vene sõdurite puhkpilliorkstri dirigendiga, kellega oldi koos 28 õnnelikku aastat.

Kõige raskem ongi praegu Elfride jaoks igatsus abikaasa seltsi järele. Mees lahkus neli aastat tagasi. “Tänase päevani igatsen Volodjat.” Muidu pole elul vigagi ... kui ainult lap-

Ainus vangla territooriumil tehtud pilt, mille Elfride albumist leiab, on see, kus ta seisab oma ülemusega. Aasta oli siis 1975. / Foto: erakogu

sed lähemal elaks, nemad on Lasnamäe elanikud. Tervisega on nii, et selg teeb häda. Aga ilusate ilmadega näeb teda ikka aiamaal nokitsemas ja naabrinaistega pingil istumas ning ilmaasju arutamas. Igasse päeva kuuluvad telefonikõnelused tütreperega, kellele Elfride kangesti kaasa elab.

Parandusasutus parandab?

Missuguse rahvaga Elfride siis koos töötas? “Naisi oli seinast seinast. Seal olid mõrvarid, kes mehe maha löönud või sõbranna armukadedushoos tapnud, röövijad, vargad. Kõike oli. Ka passirežiimi rikkujad ja alimentide võlglastest pisteti türmi,” ütleb ta ja mäletab isegi

passirežiimi rikkujate paragrahvi – see oli 121.

Elfride sõnul on raske öelda, kas vangikong aitab kurjategija õigele teele või mitte. “Oli neid, kes tulid viis-kuus korda tagasi. Siin viina ei otsitud, isegi kõik ei joonud kanget uimastavat teed “tšefiri”, aga niipea kui välja pääsesid, läksid vanale rajale tagasi. Ma ikka imestasin, et teenivad raha, joovad selle poole aastaga maha ja ongi jälle tagasi trellide taga. Eks muidugi õnnestus ka salaja viina sisse smugeldada, salakaupa ikka liikus.”

Kuritegelikule teele mine-mise põhjuseid on palju, aga Elfride toob välja, et inimestel olid enamasti korteriprobleemid, elati punkrites, ja nii võis

see kesta mitu põlve.

Paljud olid viinaravile saadetud, nemad kartsid profülaktooriumit kui tuld. Alkoholisõltuvust raviti üsna hirmutava meetodiga. “Istuti ringis ümber vanni, medõde või arst tegi süsti, mis ajas oksele niipea, kui pitsi võtsid. Sai siis pärast süsti valida – kas veini või viina. See pidi mõjuma profülaktiliselt. Arvan, et see ei tööta. Kui inimene tahab, jätab joomise, ja kui ei taha, ei jäta.” Ravitsükkel nägi välja nii, et 20 päeva oli alkohoolik ravil, siis tuli vaheaeg, seejärel uuesti. Arst ja psühholoog vaatasid pealt, tegid märkmeid. Üheksakümnendatel pandi maja kinni, asutuse ülalpidamiseks raha ei olnud.

Kõikide nende aastate jooksul õnnestus ühel kinnipeetul ka põgeneda. “Pages üle plangu, pani kodu poole ajama, aga ta toodi tagasi. Tihti oli nii, et kinnipeetava isa oli ühes vanglas, ema teises, tema siis meie juures. Järeltulijad olid kas sugulaste juures hoiul või lastekodus. Neid, kes õige ja ausa tee leidsid, oli küll, samuti neidki, kes oma lapsi halvate teele minemast ära hoidsid. Aga neid, kes tulid tagasi ega pidanud elust lugu, ei saanud aru, et raiskavad oma elu, oli mõistagi rohkem.”

Vabanenud vangid vajavad abi

Elfride meenutab, et üks naine kukkus kinni, väike laps pandi Mustamäel asuvasse lastekodusse. Laps haigestus düsenteeriasse ja suri. “Mulle öeldi, tulge võtke dokument, andke ema kätte, riik matab lapse maha. Ta oli minu rühmas ja ma ei teadnud, kuidas teda välja kutsuda ning juhtunust teavitada. Valmistasin end pikalt ette ja muretsesin. Lõpuks võtsin end kokku ja rääkisin. Aga tema võttis uudise rahulikult vastu. Ma küsisin: kas lapse isale saab teatada? Tema vastas, et ausalt öeldes ta ei teagi, kes isa on, neid oli palju. Paljudel olid lapsed lastekodus, ootasid ema, aga nemad ei teinud väljagi.”

Ka Harku vanglas oli seitsmekümnendatel sünnitusosakond. Laps sai emaga olla kaks aastat ja kui sugulased last seejärel enda juurde ei võtnud, saadeti maimuke lastekodusse.

Elfride loodab, et tühaks jäänud hoonesse ehitatakse elamispaigad. On aga teada, et hoone läheb lammutamisele ja asemele tuleb elamurajoon. Vanglahoonest mööda jalutama proua ei juhtu ja vanu aegu heldimusega ei meenuta. Oli, nagu oli. Ka telerist pole ta vanglasarju näinud.

Naine on kahtlev, kui küsida, kuidas halvate teele läinud inimest aidata. “Ei tea öelda, mis mõjub,” sõnab ta. “Riik võiks aidata leida elu- ja töökohta. Tihti ei taheta endisi vange tööle võtta, kardetakse, ja nii jäävad nad peavarjuta ning on altd endise eluviisiga jätkama. Lastekodulastele antakse elamispind, endisele vangile mitte. Need, kes aastaid istuvad, aga ei teagi, kuidas edasi elada.”

14. – 21. juulini olid **meie va**

Esimesel Harku valla avatud külade nädalal oli võimalik omavahel tutvavaks saada, jagada ühiseid muresid ja rõõme, külastada naaberkülasid ja saada osa kontsertidest, spordivõistlustest või maiustada naabrinnase kodukohvikus.

KRISTIINA ADAMSON

Pühapäev, 14. juuli Vääna küla

Stardipauk anti koos kõige pisemate vallaelanikega Vääna mõisa tall-tõllakuuri hoovis koos lapsi naerutanud klounidega Piip ja Tuut. Lustilembesid lapsi ja vanemaid oli kogunenud ligi kolmsada. Kehakinnitust pakkusid Hundi-pesa kohvik ja Niliske talu.

Esmaspäev, 15. juuli Harku alevik

Esmaspäev tõi Harku aleviku ajaloo tutvuma – kohal oli nii vanemaid prouasid, kes meenutasid mälestusi, kui ka kaugema kandi rahvast. Pärast jalutuskäiku peeti Harku mõisa tagaaias piknikku, kus jätkus aktiivne vestlusring.

Päev läks edasi unustuse hõlma vajunud Harku mõisa tiigi jooksuga, kus võisteldi kahes vanusegrupis. Paljudele oli see esimene rahvajooksu kogemus ja kindlasti aitab väike mälestusmedal neisse spordipisikut süstida.

Esimene kodukohvik avati Harku mõisa müüri ääres ja oli juba lõunaks kogunud üle 40 külastaja. Perenaised said vaid rõõmsalt tõdeda, et neil pole olnud ainsatki vaba hetke.

Rattaretk

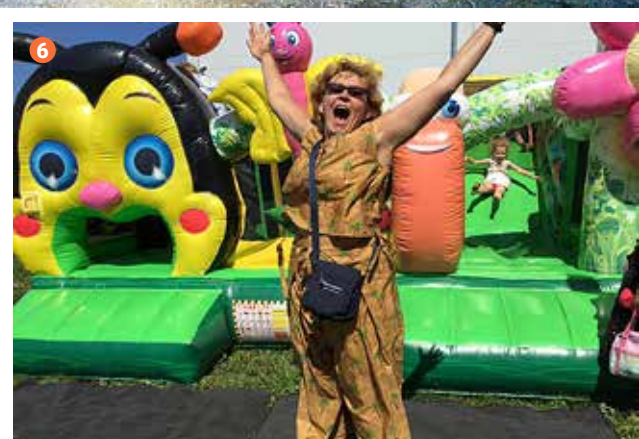
Õhtul oli võimalik minna koos militaarajaloohuvilise Heinart Puhkimiga rattaretkele. Vääna-Jõesuu kaupluse juurest alustas 40-liikmeline rattaseltskond teekonda müstilisse Türisalu raketibaasi. Retke kaugeim osaleja oli saanud kaugel Austraaliast.

Teisipäev, 16. juuli Kumna küla

Teisipäev oli väga sisutihed Kumna külas: toimusid Toomas Anni ning Marek Sadama ja Tõnu Laikre kontserdid, ekskursioonid kaunit renoveeritud mõisas ja Metsaküla Piim AS-i farmis, sai laadal kaubelda ning meisterdada vaprusehelmeid. Lisaks tehti lastele vahvaid näomaalinguid.

Külapäeva raames avati ka Kumna laste mänguväljak, kohal oli ka vallavanem Erik Sandla ja vallavalitsuse esindus. Meeleolu hoidsid üleval zumba'tajad, kes kütsid öö ja ilma kuumaks, nii et ülejäänud külade nädal sai nautida suve palavamaid päevi.

See on osa Harku valla avatud külade nädala meeskonnast. Täname kõiki panustajaid ja toetajaid! / Foto: Tiiu Rinaldo

Ila külade väravad avatud

Samuti on rõõm, et usinasti kasutati võimalust sõita bussiga Tabasalust Kumnasse.

Kolmapäev, 17. juuli Harkujärve küla ja Alasniidu

Kolmapäev oli ilu päralt. Harkujärve kogukonnakeskuses sai kohvitada, juttu puhuda ja anti nõu, kuidas muuta kaunis veel kaunimaks. Kogukonnakirikusse leidsid tee ka need, kes olid seni veidi võõristust tundnud. Päev oli väga meeleolukas.

Menüü kodukohvikud, kes pakkusid muidki tegevusi ja elamusi, toimetasid ka Tiskres.

Alasniidu külaselts haaras nädala kesksündmusel sabast kinni ja kolis enda toimetused keset valda, lennutades end Muraste kettagolfirajale, kus tutvustati mängu ning võeti ette üks korralik mõõduvõtmine, "Harku valla külade karikas".

Õhtu lõppes Väana-Jõesuu rannapromenaadil alanud kogu pere retkega Väana jõe suudmesse, et üheskoos nautida liiva vette kukkumise vaatamängu, ronida esimest korda puu otsa ja tunda rõõmu heast seltskonnast.

4 5

Neljapäev, 18. juuli Muraste küla

Neljapäev algas virgutusvõimlemise ja pannkookide nautimisega Murastes, hiljem sai mekkida ka suitsulihatoteid.

Päeva vältel võisid lapsed läbida takistusrada, hüppelda batuudil ning nautida nukuteatrit.

Sai ka arutleda tõsiste teemade üle minikonverentsil "Kuidas haridus saab päästa maailma?". Räägiti ökoloogilisest olukorrast maailmas ja teadlaste prognoositud tulevikust, arutleti inimkonna võimaluste üle enne öko- ja kliimakatastroofi ning räägiti sellest, mida me ise selle ennetamiseks ette saaksime võtta. Konverentsil pakkus muusikalise vahepala kandleansambel Liu Liu.

Nagu kandile kohane, esines ka Muraste Nimetu näitemängutrupp etendusega "Alice Imedemaal", mis läks pilgeni täis saalile. Õhtu lõppes tantsulisemas rütmis, koos Eleryniga.

6 7

Reede, 19. juuli Türisalu küla

Reedel lasti taeva poole teele ja nähti ka varjuga laskumas esimest raketti Türisalu raketi- baasist. Uudishimulikke oli kogunenud mõnikümme. Päev jätkus ajalooretkega raketibaasis ja liivalosside ehitamisega Türisalu rannas. Kodukohvikud pakkusid erinevaid hõrgutisi.

8 9

Suurupi alumine tuletorn 160

Õhtu lõpetas Suurupi alumise tuletorni 160. sünnipäev,

mille raames esines sajakonnale muusikahuvilisele Jassi Zahharov. Sai nautida kuuma kohvi, koogikesi ja maiustada käsitööjätisega.

Lisaks kogunes seltskond matkalisi, et kaeda vaadet Suurupi ülemisest tuletornist ning vaadata ja kuulata öist salapärast Suurupit.

Suurupi meretakso pakkus kogu nädala vältel ja kokkuleppel ka pärast seda võimalust saada tuttavaks mere ning rannikuga.

10

Laupäev, 20. juuli Meriküla küla

Mereline meeleolu jätkus laupäeval Tilgu sadamapäeval, mille raames sai tutvuda vast avatud Tilgu sadamaga, toimusid erapäästeõppused ja võis nautida grillmeisteri hõrgutisi.

Meriküla küla rahvas korraldas vahva orienteerumise ja kodukohvikutes käis tihe sagimine. Kodukohvikuid oli ka Ilmandus ja Rannamõisas.

Õhtu lõpetas pidulik Väana-Jõesuu külaplatsi avamine, kus tantsu keerutasid Pöörelised, laulsid lapsed ja õhtut võrtsitas muheda eluterve huumoriga ansambel Naised Köögis. Ei puudunud ka õnnitlussõnad vallavanemalt. Külaplatsi avakontserdile oli kogunenud paarsada inimest.

11

Pühapäev, 22. juuli Väana-Jõesuu küla

Pühapäeval koondus tegevus Väana randa ja tuletornidesse. Väana randa oli erakordselt kuuma ilma tõttu kogunenud rekordiline hulk rahvast. Toimus ranna-zumba nii suurematele kui ka väiksematele, SUP-aerulaua teatevõistlus, rannavolle, oma imelist tasakaalu ja osavust demonstreeris slackliner Kristjan Kullamaa.

12

Suurupi küla

Suurupi tuletorni päeval külastas tuletorne ja ekskursioone ligi viissada inimest. Lapsed meisterdasid kividest lepatriinusi ja mesilasi ning värvisid kalu.

Mõlema tuletorni juures tegutsesid kohvikud. Valla avatud külade nädala viimasel päeval oli korraga avatud kümme kodukohvikut Suurupi, Viti ja Väana-Jõesuu külates.

Õhtu ja meie valla esimese Harku valla avatud külade nädala lõpetas Kukerpillide kontsert Suurupi ülemisest tuletorni jalamil, kus keerutati tantsu ja nautiti ilusat suveõhtut. Kontserdi vaheajal tutvustati ja tänati võtmeisikuid, kelle panuse abil sai selline kaheksapäevane nädal toimuda.

Osalenud külad said kasuliku koostöökogemuse, kindlasti on aga ka külgil, mida saab veel paremaks lihvida. Ootame aktiivset osavõttu ja panustajaid ka järgmisel aastal, et teha veel paremini ja tunda uhkust oma kodukoha üle!

13

Meie vald

Rubriik tutvustab kord kuus Harku valla vaatamisväärsusi, loodust, allasutusi, põnevaid projekte ja fakte ajaloos.

Pärl valla lääneserval – Tõlinõmme järv ja soo

Tõlinõmme rabas on maaliline loodus. / Foto: Peeter Teedla

Keila ja Vääna jõe vahelisel kõrgel paeplatool asub Tõlinõmme järv, mis saab oma vee allikatest ning sademeveest, ja soo.

HEINART PUHKIM

Retkejuht Vääna-Jõesuust

“Tõlinõmme ehk ka Humala järv ja ümber paiknev soo on linnuparadiis,” on öelnud 1930. aastatel Eerik Kumari, meie üks nimekamaid ornitolooge. 344 hektaril pesitsesid ja peatusid tuhanded naerukajakad, kümnokk-luiged, sinikael-pardid, hallpõsk-pütid, roolinnud, sookured jt. Lähedal metsades pesitsevad kakulised ja kullid käisid seal kandis tihti jahti pidamas ...

Põllumajandus muutis kõik

Võitlus liigvee vastu käib eestimaise põlluharimise juurde, paraku aga muutus 1937. aastal just põllumajanduse tõttu Tõlinõmme drastiliselt. Nimelt otsustasid kohalikud oma heina- ja karjamaid laiendada ning kaevasid Tõlinõmme järvest kraavi (mis veel tänavu alles olid – toim.) Keila jõe suunal ehk lasid järve veed alla. Tööde tõttu jäi 38 hektari suuruselt järve veepeeglist pärast kuivendustöid alles vaid kuus hektarit. Kas ja kui palju põllumeestel looduse ümberkorraldamisest kasu oli, ei tea praeguseks keegi.

Soo oli põllumeestele ka oluline turbaallikas – käisiti korjatud turvas kuivatati loomadele allapanekuks.

1980. aastatel üritati järve taastada: Vääna-poolsesse külge ehitati Vello Linnu initsiatiivil tamm koos veetaset reguleeriva lüüsiga. Tammi taha kogunenud vett kasutati suviti läbi nn Noraku tiigi Vääna jõeäärsete karja- ja heinamaade vihmutamiseks, sest Vääna suurfarmi veisekari vajas palju sööta. Suurfarmi ei mäleta varsti enam keegi, aga Tõlinõmme tamm ja lüüs on kasutuskõlblikud ning looduses ilusti alles.

Looduskaitse ja kaitsekord

2003. aastal püüti Harjumaa keskkonnateenistuse ja valla-valitsuse koostöös Tõlinõmme järve ning soo häving peatada, tõstes järve ja soo veetaset vähemalt 30 sentimeetri võrra. Tehniliselt lihtne ettevõtmine osutus aga keeruliseks, sest mingil põhjusel ei tahtnud lauad lüüsil püsida. Samal aastal püstitati järve Adra küla poolsesse külge linnuvaatlustorn, mis on praeguseks lagunenud.

Vääna pärandmaastiku kaitse jätkus 1991. aastal, kui Harju maavalitsuse eestvedamisel loodi taimestikukaitseala. Praeguse Vääna maastikukaitseala korra koos Natura 2000 alaga kinnitas Vabariigi Valitsus juba 2000. aastal.

27. augustil 2018 võttis Vabariigi Valitsus vastu määruse “Vääna maastikukaitseala kaitse-eeskiri”, kus asub ka Tõlinõmme sihtkaitsevöönd, millele eelnes kohalikele Vääna külas rahvakoosolek. Määruse kohaselt on sihtkaitsevööndis lubatud tegevuseks kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine, tootmisotstarbeta rajatise püstitamine kaitseala jaoks, olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja loodusliku veerežiimi taastamine jms.

Legend Tõlinõmme järvest ja soost kui meie valla looduspärlist on elanud oma vaikset elu ning loodame, et ühel ilusal päeval saame piirkonda külastada tänu läbi metsa ja soo looklevale matkarajale.

Harku valla ühine perepäev “Tabasalu päev” toimub Tui pargis juba 31. augustil. Õhtu peaesineja on Anne Veski, kes astub laval üles koos live-bändiga.

KRISTA DREGER

Kultuuri-, spordi- ja noorsootööspsialist

Viiimaste kuudega on meie perepäeva keskkond märgatavalt muutunud: täienenud on laste ronimise ja kiikumise võimalused, ehitatud on uus Tabasalu tervisekeskus ning peagi saab ka park värskelt väljanägemise – rajatakse teed ja istutatakse pöösad.

Kuid kõigi muutuste tuules on ka muutumatuid asju, näiteks “Tabasalu päeval” jagub ikka rohkelt tegevust nii väikestele kui ka suurtele. Avatud on laada- ja toiduala, lasteala, samuti toimub paljude külastajate lemmikuks kujunenud kirbuturg, kust saab nii head kraami soetada kui ka ise oma üleliigsete asjadega kaubelda. Perepäeva tähistame sel aastal erilise juubelitordiga!

Kirbuturg

Traditsiooniline kirbuturg toimub pererestorani Seller vastas oleval parkimisplatsil. Võimalus on tuulutada oma kappe ja anda vanadele riitele, jalanõudele, ehetele, mänguasjadele jms uus elu.

Nagu ikka, on kauplemine kõigile soovijatele tasuta.

Lastele

Lastealal tegutsevad nii pere kõige pisemate kui ka väheke suuremate lastega lasteala juhid ning erinevad Harku valla noorteorganisatsioonide, spordiklubide esindajad, kes

Purjetamissuve Tilgus alustasid jahtklubi noored purjetajad juba mais, navigatsioonihooajal aga toimus muudki.

RAUL KALEP

TSJK kommodoör

Ka kõigil teistel huvilistel oli sel aastal juunis võimalik purjetamise ja teiste veesõidukitega lähemalt tutvust teha ning merele minna Tilgus toimunud Meresõbra merekooli õppenädala raames. Juunis viisime kõigile purjetamishuvilistele lastele läbi iga-aastaseid purjetamise algkursuseid. Praeguseks on kursus lõppenud ja need, kes soovisid purjetamistreeningutega jätkata, seilavad koos treeneriga koduranniku vetes. Nii arendatakse oma oskusi merel ja omandatakse selle kauni spordiala saladusi.

Purjetamissoistlused

Juulis toimunud üldlaulu- ja tantsupidu muutis purjetamis-

“Tabasalu päev” tuleb juubelitordiga

Perepäeva peaesineja on Anne Veski. / Foto: erakogu

on perepäevaks välja mõelnud spetsiaalsed mängud ja tegevused. Tublidele osalejatele on loomulikult ka auhinnad!

Lastealal on ka batuudid, toimuvad pallimängud ja muud põnevad tegevused.

Perepäeva koostööpartner koos Harku valla noorte malevalastega on Huvitegevuse ja Noorsootöö Sihtasutus, tänu kellele saavad töökogemuse meie valla noored.

Pealaval

Suurel peolaval saavad oma esimesed esinemiskogemused nii väikesed laululapsed kui ka tantsijad. Kuulata saab konkursi “Harku valla laululaps 2019” parimaid esinejaid ning vaudata valla noori tantsijaid, kes esindavad erinevaid tantsustiile.

Taas on lubanud Tabasalu muusikakooli noortest koosnev Tabasalu Funky BigBand koos Teele Viiraga. Projekt on ekstra kokku kutsutud “Taba-

salu päeva” juubeli sündmusteks.

Sel korral on lavale oodata ka räpistiili esindajat Reketit ning Grete Paiat. Juubeliaasta peaesineja on armastatud Anne Veski, kes astub laval üles koos live-bändiga.

Keskkonda säästes

Oleme väga tänulikud valla rahvale, kes võtsid eelmisel aastal heade sõnadega omaks keskkonnasäästlikuma suhtumise, et kasutame suursündmusel vaid korduvkasutatavaid joogitopse. Topsis võib kodust ise kaasa võtta või perepäeval soetada. Joogitopsitelgist saab üheeurose pandi eest soetada valla logoga topsi, mille tagastades saab panditasu tagasi. Soovi korral võid kujundatud topsi jätta endale.

Pilet ja lisainfo

Soetades pileti Tabasalu Rimist vahemikus 19.–30. august, on Harku valla elanikele pileti hind

3 eurot. Perepäeval, 31. augustil on värvavas ostetud pileti hind vallaelanikele 5 eurot. Elaniku soodustuse saamise eeldus on isikut tõendav dokument (nt ID-kaart, pensionitunnistus, õpilaspilet).

Inimestele, kes ei ole registreeritud Harku valla elanikuks (ehk ilma isikut tõendava dokumendita), on pileti hind 10 eurot. Harku valla eakatele alates 65. eluaastast ja puuetega inimestele on perepäeva külastamine tasuta. Kõigile kuni 14-aastastele noortele on perepäev samuti tasuta. Nullpileti saamise aluseks on soodustust tõendav dokument, millel on isikukood (nt õpilaspilet, ID-kaart, pensionitunnistus, puudega isiku kaart, töövõime hindamise kaart).

Registreerige end elanikuks

Kui elate Harku vallas, kuid ei ole seda rahvastikuregistris oma elukohaks märkinud, tehke seda nüüd!

Avaldust saab esitada nii paberil kui ka riigiportaalis www.eesti.ee. Lisainfo ja vormid veebiaadressilt www.harku.ee/elanikuks-registree-rimine.

Registreerides end elanikuks hiljemalt 1. augustil, on võimalik pileteid osta müügipunktis. Juhul, kui registreerite end hiljem, saate soodushinnaga pileteid osta Harku vallamajast E, N kell 8.30–18.00; T, K kell 8.30–16.00 ja R kell 8.30–14.00.

Kohtumiseni “Tabasalu päeval”, uuenenud Tui pargis!

Lisainfo: www.tabasalupaev.ee ja sotsiaalmeediast Facebook @Tabasalupaev

Kuumalaine Tilgus ja toimetused

kalendri väga tihedaks, sest suure peo tõttu jäi üks nädalavahetus võistluste tarbeks kasutamata.

Nii korraldas ka Tilgu sadama jahtklubi seitsmenda üle-eestilise purjetamissoistluse “Tilgu regati” nädala võrra tavapärasest hiljem, 13. ja 14. juulil. Sellest hoolimata õnnestus regatt kenasti. Mõlemal päeval valitsesid väga head tuule- ja ilmaolud, mis võimaldasid pidada kokku kaheksa võistlussõitu. Regatil osales neljas paadiklassis kokku 67 purjetajat, kes polnud kiidusõnadega kitsid võistluste korralduse ega valitsenud meeleolu suhtes.

Jahtklubide treenerid kiitsid valminud sadamaehitust ja oluliselt paranenud tingimusi, mis nende sõnul loob uue perspektiivi purjetamissoistluste läbiviimiseks Tilgus. Selle aasta regati võitjad olid Optimisti klassis Angeliina Maria Isabel Õunap, Zoom 8 klassis Kädi Sas, Laser 4,7 Georg Erik Ristal ja Laser Radialil Ardi Bogdanov. Kõigi paadiklasside kolme parimat autasustati re-

gati originaalkarikatega. Kõiki võistlejaid ootas ka rikkalikult kaetud auhinnalaud.

Sellist toredat purjetamissoistlust ei ole võimalik korraldada ilma heade toetajateta, keda siinkohal palavalt täname: Volvo, Harku vald, Hawaiian Tropic, Harju Elekter, Moons, Goldberger, Stokker, Basseini-tehnika, Casaverde, Osvald Catering, Koduhoovid Haljastus, Kutsikast Koerani, Kodu TV ja Autodisain. Samal ajal “Tilgu regatiga” toimusid ka neljandad Harku valla karika-võistlused purjetamises. Optimisti klassi paremusjärjestus oli järgmine: Sonja Tõnisberg, Katarina Haavandi, Kristina Haavandi, Joosep Iljas, Sander Arula, Aadam Lember, Helena Jakobi, Jonas Zimmerer ja Maari Mars. Mõlema võistluse karikad andis üle Harku valla vallavanem Erik Sandla.

Tilgu sadama päev

Eelmisel aastal peetud kalurite päeva jätkuks otsustasime sel aastal laiendada meretemaatikat ja korraldasime Harku valla avatud külade nädala raames

esimese Tilgu sadama päeva. Sadama päeva nime toetas igati ka sadama ehitustööde tulemusena loodud tingimused, mis Tilgut sadamana edaspidi paremini teadvustada aitavad.

Külastajaid võttis vastu suurepärase suveilm, mis meelitavalt merele kutsus. Seda said ka kõik soovijad teha, kasutades võimalust minna koos purjetamistreeneri ja 470 klassi svertpaadiga kodukoha kaunist rannikut imetlema.

Lastel oli eelnevalt võimalus tutvuda Optimisti purjekatega. Külastajatele pakuti müügiks suitsukala, lisaks palju erinevaid valmiskalatooteid. Kaubeldi ka talu- ja majapidamiskauba.

Oma meeskonnaga oli väljas Tilgu Merepääste Selts, kes tutvustas huvilistele päästetehnikat, viis läbi signaalarakettide laskeõppuse ja korraldas sadamaakvatooriumis päästeõppuse.

Üllatuskülalisenä oli kohale kutsutud Politsei- ja Piirivalveamet kaater, mida said kõik huvilised ka lähemalt uudistada.

Veel enne, kui meie valla kultuursed ja sportlikud lapsed tõmbasid jalga pastlad ning panid selga rahvariided, käisid 220 JK Tabasalu noorjalgpallurit võistlemas Baltimaade suurimal rahvusvahelisel jalgpallifestivalil "Pärnu Summer Cup".

ANNE-GRETH LIPP
LIINA MITMAN
ELIZABETH ELŠTEIN

Kõigil asjaosalistel oli neli päeva täis jalgpalli, pisaraid, pingutust ja rõõmuhoiseid. Meie jalgpallklubi hüüdlause "Üks sats, üks süda" tõestuseks sõitsid Pärnusse oma lapsi toetama ka sajad lapsevanemad. Üheskoos nauditi turniiri ajal ka suurt JK Tabasalu piknikku. Taas saab rõõmustada sportlike tulemuste üle. Meie kõige pisemad, 2011. aastal sündinud poisid, võitsid kolmanda koha kahesteistkümne võistkonna seast, treener Merily Toom. 2005. aastal sündinud poisid võitsid esikoha, treener Riho Pill. 2003. aastal sündinud poisid pälvisid kolmanda koha kümne seast, treener Jüri Talu.

220 Tabasalu noorjalgpallurit vallutas Pärnu

Võidukad 2005. aastal sündinud poisid. / Foto: Indrek Anepaio

Aastail 2004–2006 sündinud tüdrukute turniiril osales seitse võistkonda, kelle hulgas Tabasalu tüdrukud võitsid kolmanda koha, treenerid Martin Tšegodajev ja Kersten Lõppe. Aastail 2007–2009 sündinud tüdrukute turniiril osales kuus võistkonda, millest kaks koosnesid Tabasalu tüdrukutest. Turniiri finaali kujunes ajalooliseks, sest vastamisi olid Tabasalu võistkonnad. Siniste tüdrukute võistkond võitis 3 : 1

võidu valgete võistkonna üle, treenerid Martin Tšegodajev ja Kersten Lõppe. JK Tabasalu korraldustiim küsis treeneritelt ka kommentaare. 2011. aasta poiste treener Merily: "Minu laste jaoks oli see esimene selline suur turniir. Neli ööd jutti kodust eemal õõbimist. Emotsioonid olid kogu aeg laes. Kindlasti aitas headele emotsioonidele kaasa ka see, et meil läks suhteliselt hästi."

Teiste võistkondade tulemused olid järgmised: 2010 sinised 9. koht 12 seast, 2010 valged 7. koht 12 seast, 2009 6. koht 16 seast, 2008 sinised 17. koht 18 seast, 2008 valged 9. koht 12 seast, 2007 sinised 7. koht 15 seast, 2007 valged 15. koht 15 seast, 2006 10. koht 16 seast, 2004 4. koht 7 seast.

2004. ja 2007. aastal sündinud poiste treener Alan lisas: "Üldiselt oli väga hea turniir just klubi laste jaoks. Kõik nad õõbisid samas koolimajas, mis tekitas lastele hea meie-tunde." Tüdrukute treener Martin sõnas: "Mängude korraldus oli okei, kõik mängud toimusid nii, nagu pidid, kooli majutus oli samuti korras ja toit oli isegi parem kui eelmisel aastal." Pärast sellist kevadhooaega lõpetavat turniiri pole väga puhkust olnudki. Kellel jätkuvad treeningud, kes valmistub välisturniiriks ja laagriteks. Juba augusti algul on enamikul lastel Eesti meistrivõistluste sügisvoorude mängud.

Alasniidu pereolümpia tuleb taas

24. augustil kell 11.00 algab traditsiooniline mõnusa huumorivõttes pereolümpia. Sedapuhku on sportlik-perekondlik-üllatusterohke olümpia pühendatud kollasele seale. Olge valmis!

MTÜ ALASNIIDU SELTS

Alasniidu laste mänguväljakule kogunetakse üheteistkümnendat korda, et panna end proovile erinevates jõukatsumistes. Olümpiamängude esimesed alad on mõeldud kõige väiksematele ehk alustame laste jooksupäeva. Oma osavust saavad proovile

24.08 kell 11.00
Alasniidu mänguväljakil

ALASNIIDU PEREOLÜMPIA
Juba 11. aastat korda! Päev täis võistlust ja mängulust!
Olete oodatud kogu perega!
Inimlaua jalgpall, tilude jooks, discgolf, võrkpall, maski- ja kostüümijooks, jalgpall, koogimeistri valimine jpm.
Kirbukas ja kodukohvikud.
Teemaks KOLLANE SIGA!
SIGA LAHE PÄEV!
Rohkem infot jooksupäev: facebook.com/Alasniidu

panna nii lapsed, emad kui ka isad. Uus ja huvitav atraktsioon saab olema inimlaualajalgi turniir. Samuti saavad kõik huvilised registreerida oma võistkonna võrkpallturniirile. Kõigile võitjatele on auhinnad!

Süüa, juua ja parimaid pitsasid teeb olümpiamängude ametlik toitlustaja José pitsa (muide, José on valitud ka maailma 500 parima pitsemeistri auväärsesse seltskonda).

Samuti avavad mängude raames oma ukse Alasniidu kodukohvikud. Kirbuturult leiab ehk nii mõndagi hädavajalikku. Loomulikult valime parima kostüümi ja parima küpsetise. Päeval juhib üritust meite oma küla sõnameister Mihkel Jürisson, kes vaid ühest pilgust näeb ära dopingut tarvitanud tegelased, kes teab spordiajaloost rohkem kui enamik meist ning kes suunab ja juhendab kõiki sportlasi. Ja kordame üle: mängude maskott on kollane siga, tähistame kollase sea spordiaastat! Kui soovite registreerida võrkpallturniirile või jagada vahvaid ideid, kuidas olümpial kaasa lüüa, võtke ühendust MTÜ-ga Alasniidu Selts: ivo@alasniiduselts.ee.

Kuhu minna, mida teha?

Vaadake Tabasalu noortekeskuse, Vääna-Jõesuu noortetoa ja Harkujärve noortekeskuse sündmusi www.noortekeskused.ee.

Päev	Algus	Mis toimub?	Kus?	Lisainfo
17. august	21.00	Rannamuusikadisko DJ-ga Mindswich, avatud köök!	Jõesuu lounge	Facebook @Joesuulounge.ee
18. august	10.30	Jumalateenistus: Rannamõisa kirikus	Rannamõisa kirik	www.rannamoisakogudus.ee
18. august	17.00	Jumalateenistus: Harkujärve kogukonnakirikus	Harkujärve kogukonnakirik (Kiriku tee 2)	www.inglitiib.ee
24. august	11.00	Alasniidu 11. pereolümpia	Alasniidu mänguväljak	Facebook @Alasniidu
25. august	10.30	Jumalateenistus: Rannamõisa kirikus	Rannamõisa kirik	www.rannamoisakogudus.ee
25. august	17.00	Jumalateenistus: Harkujärve kogukonnakirikus	Harkujärve kogukonnakirik (Kiriku tee 2)	www.inglitiib.ee
30. august	19.00	Noortekohvik Rannamõisa kirikus	Rannamõisa kirik	www.rannamoisakogudus.ee
31. august	15.00	10. Tabasalu päev	Tui park	www.tabasalupäev.ee
31. august	21.00	Sulo muinastulede ööl Jõesuus	Jõesuu lounge	info@joesuulounge.ee, tel 5362 6648

LÜHIUUDISED

30 aastat ühtsest Balti ketist

23. augustil möödub 30 aastat Balti ketist. Molotovi–Ribbentropi pakti vastu suunatud meeleavaldusest võtsid osa kokku enam kui kaks miljonit eestlast, lätlast ja leedukat. Kella seitsmeks läbis 30 aastat tagasi kolme riiki tihe ja katkematu inimkett. Tegemist on ühe suurema rahumeelse massimeeleavaldusega maailmas, mis demonstreeris Balti riikide iseseisvuspüüdlusi ja sillutas teed Ida-Euroopa vabanemisele. Balti keti 30. aastapäev kulmineerub 23. augustil, mil meenutame kõike, mis puudutas Balti rahvaid 30 aastat tagasi, aga ka sellele vahetult eelneval ja järgneval ajal. Balti keti lugu on ka Molotovi–Ribbentropi pakti avalikustamise lugu. 23. augustil möödub 80 aastat Molotovi–Ribbentropi pakti sõlmimisest. 1939. aastal jagati Ida-Euroopa Molotovi–Ribbentropi pakti salaprotokollidega NSV Liidu ja Saksamaa huvipiirkonnaks ning oli sellega aluseks aastakümnetepikkusele okupatsioonile Balti riikides. MRP sõlmimise 50. aastapäeva puhul, 23. augustil 1989, otsustati korraldada Balti riikides midagi enneolematut. Vaid kuuaajase ettevalmistusega kutsuti ellu sadu tuhandeid inimesi kaasanud massimeeleavaldus. Kätest kinni hoidvatest inimestest koosnenud Balti kett lookles Tallinnast läbi Riia kuni Vilniuseni. Meeleavaldusel oli selge tähendus. Sellega anti maailmale teada, et Eesti, Läti ja Leedu ei ole leppinud oma iseseisvuse kaotusega ning nende riikide vabadus tuleb taastada. Lisainfo: www.tallinn.ee ja www.vabamu.ee (Merily Toiger, okupatsioonide ja vabaduse muuseum Vabamu)

Suursündmus toimub 23. augustil kell 10.00–20.00 Tallinnas Vabaduse väljakul, lisaks mitmed sündmused Vabamus.

Eesti taasiseseisvumispäeval Pika Hermanni tornis

20. augustil tähistab Riigikogu Eesti taasiseseisvumispäeva ja kutsub sel puhul kõiki huvilisi Pika Hermanni torni külastama. Torn on huvilistele avatud kell 11.00–18.00. Ladusama sissepääsu korraldamiseks jagatakse külastajatele tasuta pääsmeid, kuhu on märgitud torni pääsu kellaaeg. Lisainfo: www.riigikogu.ee (Riigikogu)

Ironman seikles valla teedel

3. augustil toimus teist korda triatlon "Ironman Tallinn", etapp tekitas liiklusseisakuid ka Harku vallas. Ironmani triatlon koosneb 3,86 km ujumisest, 180,25 km rattasõidust ja 42,20 km jooksmisest. Naistest tuli esikohale Corinne Abraham Suurbritanniast ajaga 8:55.22 ja meestest Mikal Iden Norrast ajaga 8:19.54. Eestlastest olid parimad Maria Jänese ajaga 9:28.46 ja Rauno Pikkor tulemusega 8:49.53. Ka järgmise aastal, 1. augustil toimub võistlus "Ironman Tallinn", mis ilmselt jõuab ka meie valda. Korraldajad ja vallavalitsus tänavad kõiki elanikke ja külalisi mõistva suhtumise eest. Lisainfo: www.eu.ironman.com (Harku Valla Teataja)

Itaaliast kuldmedaliga

14.–20. juulini Itaalias Garda järvel peetud purjetamise noorteklassi Zoom 8 maailmameistrivõistlustel saavutas Tabasalu Ühisgümnaasiumi õpilane Karolin Härm tüdrukute arvestuses esikoha. Õnnitleme noort maailmameistrit suurepärase soorituse puhul ja soovime edu järgmisteks võistlusteks! (Harku Valla Teataja)

Eesti tantsud kuumas Prahas

Tabasalu Ühisgümnaasiumi rahvatantsurühm Säde ja Muraste Kooli Muraste Murakad osalesid 18.–21. juulil koos juhendaja Astrid Väizenega 14. Praha folklooripäevadel, kus oli tantsijaid ja lauljaid 18 riigist. Festivali raames toimusid esinemised, tutvuti teiste rahvaste tantsutraditsioonidega, marsiti rongkäigus ning osaleti linnavalitsuse esindajate vastuvõtul. Lisaks külastasid noored Eesti suursaatkonda Prahas ja tutvusid kohalike vaatamisväärsustega. Täname juhendajat ja kõiki tantsulapsi! Lisainfo: www.tyg.edu.ee (Harku Valla Teataja)

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB:

DETAILPLANEERINGU ALGATAMISED
Harku vallavolikogu 27.06.2019 otsusega nr 61 algatati detailplaneeringu koostamine Tabasalu alevikus Tammede allée 47 (katastritunnus 19801:002:1573), Lehe tee 12 (katastritunnus 19801:002:1612), Punga tee 9 (katastritunnus 19801:002:1616) ja Punga tee 11 (katastritunnus 19801:002:1574) maaüksustel ning lähialal.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on varasemalt kehtestatud Tabasalu alevikus Tabasalu põhjaosa 10. kvartali detailplaneeringu ümberplaneerimine Tammede allée 47, Lehe tee 12, Punga tee 9 ja Punga tee 11 maaüksuste osas sooviga suurendada hoonestusala. Planeeritav ala, suurusega u 1,24 ha, paikneb Tabasalu alevikus Klooga maantee, Lehe tee, Tammede allée ja Punga tee vahelisel alal, piirnedes Lehe tee lõik 1 (katastritunnus 19801:002:1822) transpordimaaga, Tammede allée 45a (katastritunnus 19801:002:1611), Tammede allée 45 (katastritunnus 19801:002:1674) elamumaadega, Tammede allée 45e (katastritunnus 19801:002:1768), Tammede allée 45c (katastritunnus 19801:002:1575), Punga tee lõik 1 (katastritunnus 19801:002:1769), Punga tee (katastritunnus 19801:002:4900) transpordimaadega, Punga tee 7 (katastritunnus 19801:002:1615) ning Lehe tee 10 (katastritunnus 19801:002:1613) elamumaadega. Juurdepääs maaüksustele on tagatud Klooga maanteelt mööda Lehe teed, Tammede allée ja Punga tänavat.

Detailplaneeringu algatamisel ei ole uuringute vajadust ette näha. Uuringute vajadus võib ilmned detailplaneeringu menetluse käigus.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas üldplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Harku vallavolikogu 27.06.2019 otsusega nr 62 algatati detailplaneeringu koostamine Muraste külas Muraste tee 20 (katastritunnus 19801:001:0023) ja Muraste tee 22 (katastritunnus 19801:001:0567) maaüksustel ning lähialal.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on selgitada välja võimalused Muraste tee 20 ja Muraste tee 22 maaüksustest u 2500 m² suuruse elamumaa krundi moodustamine ning ehitusõiguse määrimine üksikelamu ja seda teenindavate abihoonete püstitamiseks. Detailplaneeringuga on soov kavandada Muraste tee 22 maaüksusest ka üks u 1000 m² suurune tootmismaa sihtotstarbega krunt olemasoleva katlamaja tarbeks. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärgiks juurdepääsuteede ja tehnovõrkudega varustamise lahendamise. Planeeritav ala, suurusega u 0,35 ha, paikneb Muraste külas Tallinna–Rannamõisa–Kloogaranna maantee, Mõisa tee ja Muraste tee ristumiskohast u 200 m kaugusel mööda Muraste teed kirdes, Muraste tee ääres, piirnedes põhjast ja idast Muraste tee 18 (katastritunnus 19801:001:0481) jäätmehooldla maaga, lõunast Muraste tee (katastritunnus 19801:001:1289) transpordimaaga ning läänest Muraste tee 24 (katastritunnus 19801:001:1603) tootmismaaga. Juurdepääs maaüksusele on Tallinna–Rannamõisa–Kloogaranna maanteelt mööda Muraste teed. Maaüksuste kitsendusteks on elektripaigaldiste ja sideehitiste kaitsevõnndid.

Detailplaneeringu algatamisel ei ole uuringute vajadust ette näha. Uuringute vajadus võib ilmned detailplaneeringu menetluse käigus.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas üldplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Harku vallavolikogu 27.06.2019 otsusega nr 63 algatati detailplaneeringu koostamine Tabasalu alevikus Ranna tee 5a (katastritunnus 19801:002:1258), Ranna tee 5b (katastritunnus 19801:002:1259), Ranna tee 5c (katastritunnus 19801:002:1230), Ranna tee 5d (katastritunnus 19801:002:1240) maaüksustel ning lähialal.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on selgitada välja võimalused planeeritavale alale jäävate maaüksuste sihtotstarbe muutmiseks elamumaaks ja ehitusõiguse määramiseks korterelamute püstitamiseks. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärgiks juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Samuti lahendatakse detailplaneeringuga juurdepääs Tabasalu rabale.

Planeeritav ala, suurusega u 1,15 ha, paikneb Tabasalu alevikus Ranna tee, Sarapuu tänava ja Teenuste tänava ristmikust u 120 m kaugusel lõuna suunas, piirnedes põhjast Ranna tee 3 (katastritunnus 19801:002:1257) elamumaaga ja Sarapuu tn 6 (katastritunnus 19801:002:0244) ärimaaga, idast Sarapuu tn 8a (katastritunnus 19801:002:0748) elamumaaga, Keila metskond 219 (katastritunnus 19801:002:2388) maatulundusmaaga ja Keila metskond 13 (katastritunnus 19801:002:0203) maatulundusmaaga, lõunast Nonnimetsa (katastritunnus 19801:002:0084) maatulundusmaaga ja Ranna tee 7 (katastritunnus 19801:002:0137) elamumaaga ning läänest Ranna tee L2 (katastritunnus 19801:002:0845) transpordima ja Ranna tee 5 (katastritunnus 19801:002:3870) elamumaaga. Maaüksuste kitsendusteks on sideehitiste kaitsevõnndid.

Arvestades planeeritava ala paiknemist vahetult Tabasalu raba piiril, on detailplaneeringu koostamise raames vajalik teostada ehitusgeoloogiline eeluuring, mis peab andma võimaluse valida planeeritavatele ehitistele (hooned, teed ja platsid) soodsamate geoloogiliste tingimustega asukoha. Teiste uuringute vajadus võib ilmned detailplaneeringu menetluse käigus.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas üldplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Detailplaneeringu materjalide ja otsusega saab tutvuda Harku vallamajas vallavalitsuse lahtiolekuaegadel, veebilehel www.harku.ee ja detailplaneeringute veebirakenduses Kaart.harku.ee.

DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE TUTVUSTAMINE

05.09.2019 kell 16.00 toimub Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) Vääna-Jõesuu külas Päikesetorn ja Päikesetorn I maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustamine.

Detailplaneeringu eskiisja saab eelnevalt tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses või otselingil Kaart.harku.ee/DP/181119_271/avalik.

ÜLDPLANEERINGUT MUUTVA DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE AVALIKU VÄLJAPANeku JA AVALIKU VÄLJAPANeku TULEMUSTE AVALIKU ARUTELU TEADE

Harku vallavolikogu 27.06.2019 otsusega nr 64 algatati detailplaneeringu koostamine Tabasalu alevikus Vahtra tn 2 (katastritunnus 19801:002:2020) maaüksusel ja lähialal ning otsusega nr 65 jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Planeeritav ala, suurusega u 0,26 ha, paikneb Tabasalu alevikus Vahtra tänava ääres, Kuusiku tänava, Staadioni tänava ja Vahtra tänava ristmikul, piirnedes põhjast Kuusiku tänava (katastritunnus 19801:002:1113) transpordimaaga, kirdest Staadioni tänav L1 (katastritunnus 19801:002:1004) transpordimaaga, idast Vahtra tn L1 (katastritunnus 19801:002:0831) transpordimaaga, lõunast Vahtra tn 4 (katastritunnus 19801:002:2150) elamumaaga ning läänest Kuusiku tn 16 (katastritunnus 19801:002:0217) ja Kuusiku tn 20 (katastritunnus 19801:002:0218) elamumaadega. Maaüksuse juurde pääseb Vahtra tänavalt.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on selgitada välja võimalused Vahtra tn 2 maaüksuse jagamiseks kaheks elamumaa krundiks ja ehitusõiguse määramine.

Harku valla üldplaneeringu kohaselt paikneb Vahtra tn 2 maaüksuse ala elamumaa juhtfunktsiooniga tihehoonestusalal. Detailplaneeringut tuleb menetleda üldplaneeringut muutvana, kuna jagamise tulemusel moodustatakse krundid suurusega u 1500 m² ja u 1092 m². Harku valla kehtiva üldplaneeringu seletuskirja punktis 2.1.1 esitatud tabeli "Tingimused detailplaneeringute koostamiseks – elamumaad kompaktsed asustusega aladel" kohaselt on väikeelamumaa elamukrundi miinimumsuurus alevikes 1500 m². Seega tehakse algatatava detailplaneeringuga ettepanek muuta kehtivat Harku valla üldplaneeringut krundi minimaalsuuruse vähendamise osas.

Detailplaneeringu eskiislahenduse avalik väljapanek toimub 29.08.2019–27.09.2019 k.a.

Planeeringuga saab tutvuda Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) lahtiolekuaegadel, veebilehel www.harku.ee, detailplaneeringute veebirakenduses Kaart.harku.ee ja otselingil Kaart.harku.ee/DP/180712_247/avalik.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid detailplaneeringu kohta ootame e-kirja teel aadressile harku@harku.ee või posti teel Kallaste tn 12, Tabasalu alevik, Harku vald 29.08.2019–27.09.2019 k.a.

Üldplaneeringut muutva detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub 17.10.2019 kell 17.00 Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsuse ja algatamiseks esitatud dokumentide ning detailplaneeringu esialgse eskiisi materjalidega on võimalik tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses aadressil Kaart.harku.ee/DP/180712_247/avalik.

DETAILPLANEERINGU VASTUVÕTMINE JA AVALIK VÄLJAPANEK

Harku vallavolikogu 27.06.2019 otsusega nr 66 võeti vastu Tabasalu alevikus Kodu põik 1 (katastritunnus 19801:001:2374), Kodu põik 3 (katastritunnus 19801:001:2376) ja Kodu põik 5 (katastritunnus 19801:001:2378) maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu vastavalt Hürundo OÜ (rg-kood 11220970) tööle nr HDP-01/2019.

Planeeritav ala, suurusega u 0,5 ha, paikneb Tabasalu alevikus Kodu tänava, Tallinna–Rannamõisa–Kloogaranna maantee ja Mere tee vahelisel alal, umbes 100 m kaugusel Tallinna–Rannamõisa–Kloogaranna maantee ja Kodu tänava ristmikust. Planeeritav ala piirneb põhjast Kodu põigu (katastritunnus 19801:001:2373) transpordimaaga, idast Kodu tn L1 (katastritunnus 19801:001:2382) ja Kodu tänava (katastritunnus 19801:002:1003) transpordimaadega, lõunast Kodu tn 1 (katastritunnus 19801:002:2061) elamumaaga ning läänest Klooga mnt 13 (katastritunnus 19801:001:2372) ühiskondlike ehitiste maaga. Planeeritava alale pääseb Tallinna–Rannamõisa–Kloogaranna maanteelt mööda Kodu ja Kodu põigu tänavat.

Detailplaneeringu eesmärgiks on välja selgitada võimalused varasemalt kehtestatud Tabasalu alevikus Juhani tn 2 ja Juhani tn 2a maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu ümberplaneerimiseks sooviga täpsustada maaüksuste ehitusõigust ehitisealuse pinna osa. Detailplaneeringuga soovitakse suurendada maaüksuste määratud ehitisealust pinda 200 m²-lt 300 m²-le. Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ning -kanalisatsiooni baasil.

Kehtiva detailplaneeringuga on maaüksustele määratud ehitusõigus üksikelamu püstitamiseks ehitisealuse pinnaga kuni 200 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 9 m ja kaks maapealset korrust. Vastuvõtmiseks esitatud detailplaneeringuga määratakse maaüksustele ehitusõigus ühe üksikelamu ja ühe abihoonete püstitamiseks ehitisealuse pinnaga kuni 300 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 9 m ja kuni kaks maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 4,5 m ja üks maapealne korrus. Lubatud katusekalle on määratud vahemikus 0–15°.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas üldplaneeringu ja Harku vallavolikogu 31. mai 2018 otsusega nr 51 kehtestatud Harku valla ehitustingimusi, miljoonväärtuslikke alasid ja väärtuslikke maastikke määrava ning tihehoonestusalasid täpsustava teemaplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 29.08.2019–12.09.2019 k.a.

Planeeringuga saab tutvuda Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) lahtiolekuaegadel, veebilehel www.harku.ee, detailplaneeringute veebirakenduses Kaart.harku.ee ja otselingil Kaart.harku.ee/DP/180116_227/avalik.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid detailplaneeringu kohta ootame e-kirja teel aadressile harku@harku.ee või posti teel Kallaste tn 12, Tabasalu alevik, Harku vald 29.08.2019–12.09.2019 k.a.

ÜLDPLANEERINGUT MUUTVA DETAILPLANEERINGU VASTUVÕTMISE JA AVALIKU VÄLJAPANeku TEADE

Harku vallavolikogu 27.06.2019 otsusega nr 67 võeti vastu Suurupi külas Marese tee 11 / Munakivi tee 18 (katastritunnus 19802:003:0010), Marese tee 9 / Munakivi tee 16 (katastritunnus 19802:003:0210), Munakivi tee 14 (katastritunnus 19802:003:0380), Marese tee 3 (katastritunnus 19802:003:0180) maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu vastavalt Hürundo OÜ (rg-kood 11220970) tööle nr HDP-06/15.

Planeeritav ala, suurusega u 1,03 ha, paikneb Suurupi külas Munakivi tee ja Kalama tee ristmiku vahetus läheduses, piirnedes Kalama tee L1 (katastritunnus 19801:001:2689) transpordimaaga, Marese tee 13 (katastritunnus 19802:003:0220) elamumaaga, Võõri tee L1 (katastritunnus 19801:001:2892), Marese tee 7 (katastritunnus 19802:003:0200), Marese tee 5 (katastritunnus 19802:003:0190), Marese tee 1 (katastritunnus 19802:003:0170) elamumaadega ja Munakivi tee L1 (katastritunnus 19801:001:2691) transpordimaaga. Juurdepääsud planeeritavale alale on lahendatud olemasolevalt Munakivi teelt, Marese teelt ja

Kalama teelt. Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ning -kanalisatsiooni baasil.

Detailplaneeringu eesmärgiks on välja selgitada võimalused Marese tee 11 / Munakivi tee 18, Marese tee 9 / Munakivi tee 16 maaüksuste jagamiseks, moodustades kaks täiendavat elamumaa krunti ja määrata ehitusõigus elamumaadele elamu ning seda teenindavate abihoonete püstitamiseks. Samuti on planeeringu eesmärgiks selgitada välja võimalused Munakivi tee 14 maaüksusel oleva aiamaja kasutamise otstarbe muutmiseks kaksikelamuks ja Marese tee 3 maaüksusel oleva aiamaja kasutamise otstarbe muutmiseks üksikelamuks. Lisaks lahendatakse detailplaneeringuga juurdepääs ja tehnovõrkudega varustamine.

Detailplaneeringuga moodustatakse Marese tee 11 / Munakivi tee 18 katastriüksusest kaks elamumaa sihtotstarbega krunti: krunt pos nr 3 suurusega 1652 m² ja krunt pos nr 4 suurusega 1100 m². Kruntidele pos nr 1 ja pos nr 4 määratakse ehitusõigus ühe üksikelamu ja kuni kahe abihoonete püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga kuni 230 m², kruntidele pos 2 ja pos 3 määratakse ehitusõigus ühe üksikelamu ja ühe abihoonete püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga kuni 250 m². Elamute suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 7,5 m ja kuni kaks maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 5 m ja üks maapealne korrus. Lubatud katusekalle on määratud vahemikus 15–45°. Munakivi tee 14 maaüksusele, krunt pos nr 5, määratakse ehitusõigus ühe kaksikelamu ja kuni kahe abihoonete püstitamiseks ehitisealuse pinnaga kuni 450 m². Paariselamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud lähtuvalt olemasolevast olukorrast kuni 9 m ja kuni kaks maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 4,5 m ja üks maapealne korrus. Lubatud katusekalle on määratud vahemikus 15–35°.

Marese tee 3 maaüksusele, krunt pos nr 6, määratakse ehitusõigus ühe üksikelamu ja kuni kahe abihoonete püstitamiseks ehitisealuse pinnaga kuni 350 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 7,8 m ja kuni kaks maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 4,5 m ja üks maapealne korrus. Lubatud katusekalle on määratud vahemikus 20–45°.

Harku vallavolikogu 17. oktoobri 2013 otsusega nr 138 kehtestatud üldplaneeringu ja Harku vallavolikogu 31. mai 2018 otsusega nr 51 kehtestatud Harku valla ehitustingimusi, miljoonväärtuslikke alasid ja väärtuslikke maastikke määrava ning tihehoonestusalasid täpsustava teemaplaneeringu kohaselt paikneb planeeritav ala elamumaa juhtfunktsiooniga tihehoonestusalal.

Harku valla üldplaneeringu seletuskirja punktis 2.1.1 esitatud tabeli "Tingimused detailplaneeringute koostamiseks – elamumaad kompaktsed asustusega aladel" kohaselt on väikeelamumaa elamukrundi miinimumsuurus alevikes 1500 m², muudel aladel 2000 m² ning paarismaajade ehitamine lubatav maaüksustele, mis on suuremad kui 3000 m². Detailplaneeringut tuleb menetleda detailplaneeringut muutvana, kuna jagamise tulemusel tekivad krundid suurusega 1100–1600 m², kaksikelamu krundi suurus on 2582 m².

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 29.08.2019–27.09.2019 k.a.

Planeeringuga saab tutvuda Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) lahtiolekuaegadel, Muraste kogukonnakeskuses (Lee tee 9, Muraste küla, Harku vald) lahtiolekuaegadel, põhijoonisega saab tutvuda Suurupi külas Kivi tee bussipeatuse kõrval oleva teadetetahvil abil, veebilehel www.harku.ee, detailplaneeringute veebirakenduses Kaart.harku.ee ja otselingil Kaart.harku.ee/DP/150603_18/avalik.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid detailplaneeringu kohta ootame e-kirja teel aadressile harku@harku.ee või posti teel Kallaste tn 12, Tabasalu alevik, Harku vald 29.08.2019–27.09.2019 k.a.

Vastuvõtmise otsuse ja detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses aadressil Kaart.harku.ee/DP/150603_18/avalik.

DETAILPLANEERINGU AVALIKU VÄLJAPANeku TULEMUSTE TEADE

04.07.2019–17.07.2019 k.a toimus Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik), veebilehel ja detailplaneeringute veebirakenduses Harkujärve külas Käamo tee 2 (katastritunnus 19801:002:0803) maaüksuse ning lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek.

Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel detailplaneeringule vastuväiteid/ettepanekuid ei esitatud. Sellest lähtuvalt ei korralda vallavalitsus detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgset arutelu.

11.07.2019–24.07.2019 k.a toimus Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik), veebilehel ja detailplaneeringute veebirakenduses Muraste külas Tetra tn 6 (katastritunnus 19801:001:0395) ja Tetra tn 7 (katastritunnus 19801:001:0394) maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek.

Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel esitati üks vastuväide. Sellest lähtuvalt korraldab Harku vallavalitsus detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu 05.09.2019 kell 17.00 Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik).

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMISED

Harku vallavolikogu 27.06.2019 otsusega nr 69 kehtestati Muraste külas Loovalja (katastritunnus 19801:001:0203) maaüksuse ning lähiala detailplaneeringu vastavalt Ruumi ja Maastiku OÜ (rg-kood 11038715) tööle nr 02/17.

Detailplaneeringuga kavandatakse olemasoleva maatulundusmaa sihtotstarbega Loovalja katastriüksuse jagamine üheteistkümneks elamumaa sihtotstarbega krundiks suurusega 2003–2126 m², kaheks transpordima sihtotstarbega krundiks ja üheks üldkasutatava maa sihtotstarbega krundiks vastavalt detailplaneeringule.

Detailplaneeringuga on määratud elamumaa kruntidele ehitusõigus ühe üksikelamu ja kahe abihoonete püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga vastavalt detailplaneeringu põhijoonisele 400–425 m². Elamute suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 9 m ja kuni kaks maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 4,5 m ja üks maapealne korrus. Lubatud katusekalle on määratud vahemikus 15–45°.

Juurdepääs planeeritavale alale on lahendatud 11390 Tallinna–Rannamõisa–Kloogaranna maanteelt Kaare tee, Palkoja tee, Tuhkru tänava ja Karu tänava kaudu.

Veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ning -kanalisatsiooni baasil.

Harku vallavolikogu 09.07.2019 korraldusega nr 309 kehtestati Vääna-Jõesuu külas Luige tee 30 (katastritunnus 19801:001:1904) maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu vastavalt K-Projekt AS-i (rg-kood 12203754) tööle nr 16049.

Detailplaneeringuga muudetakse Luige tee 30 maaüksuse sihtotstarve tootmismaast ärimaaks ja määratakse ehitusõigus ühe ärihoone püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga kuni 85 m². Hoone suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on kavandatud kuni 6 meetrit ja kuni kaks maapealset korrust. Lubatud katusekalle on vahemikus 0–35°. Detailplaneeringuga piirdeaia püstitamist ette ei nähta. Juurdepääs planeeritavale alale toimub olemasolevalt Luige teelt.

Veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ning -kanalisatsiooni baasil.

Detailplaneeringuga kavandatud tegevusega ei kaasne keskkonnaseisundi kahjustumist, sh vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmete ja müra taseme suurenemist.

Harku vallavolikogu 09.07.2019 korraldusega nr 310 kehtestati Vaila külas Naage tee 67 (katastritunnus 19801:011:0457) maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu vastavalt Ruumi Grupp OÜ (rg-kood 12042771) tööle nr DP-12/05-2016.

Detailplaneeringuga määratakse Naage tee 67 maaüksusele ehitusõigus ühe üksikelamu ja kahe abihoonete püstitamiseks ehitisealuse pinnaga kokku kuni 350 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 8 m ja kuni kaks maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 6 m ja üks maapealne korrus. Ühekorru selise põhihoone lubatud katusekalle on 0–45° ja kahekorru selise hoone puhul 28–45°. Üle 20 m² ehitisealuse pinnaga ehitised peavad jääma detailplaneeringuga määratud ehitisealuse pinna sisse. Alla 20 m² ehitisealuse pinnaga ehitised jäävad ehitisealusest pinnast välja. Lubatud on ehitada kuni kaks alla 20 m² ehitisealuse pinnaga ehitist. Detailplaneeringu näeb ette, et kinnistule piirdeaeda ei püstitata. Olemasolev piirdeaed on suuremas osas likvideeritud ja säilitamisele kuulub vaid Naage tee 67 ning Naage tee 69 kinnistu piiril olev piirdeaed.

Juurdepääs krundile on planeeritud Naage teelt. Naage tee on Rebase (katastritunnus 19801:011:0089) maaüksuse osas omavalitsuse hooldamisel mitmeaavik tee ja detailplaneeringuga on kavandatud juurdepääsutee osas servituudi seadmise vajadusega ala.

Planeeringuala veevarustus on kavandatud lahendada olemasoleva salvkaevu baasil. Planeeringuala roovee kanaliseerimine on planeeritud kogumismahutiga. Pärast ÜVK kohase kanalisatsiooni- ja veetrassi väljaehitamist piirkonda on igakordne maaüksuse omaniku kohustatud kahe aasta jooksul trassi väljaehitamist arvates liituma trassiga trassi valdaja poolt seatavatel tingimustel, sh tasuma liitumistasu liitumise hetkel kehtiva hinnakirja alusel.

Vastuvõetud korralduse ja kehtiva planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil Kaart.harku.ee.

DETAILPLANEERINGU MENETLUSTE LÕPETAMISED

Harku vallavolikogu 27.06.2019 otsusega nr 70 lõpetati Vaila külas Liivaugu (katastritunnus 19801:011:1025) ja Liivanõmme (katastritunnus 19801:011:1026) maaüksuste detailplaneeringu koostamine ning tunnistati kehtetuks Harku vallavalitsuse 14. novembri 2006 korraldus nr 1906 "Vaila külas Liivaugu kinnistu detailplaneeringu algatamine".

Detailplaneeringu materjalide ja otsusega saab tutvuda Harku vallamajas vallavalitsuse lahtiolekuaegadel, veebilehel www.harku.ee ja detailplaneeringute veebirakenduses Kaart.harku.ee.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMISE TAOTLUSED

Harku vallavalitsusele on esitatud taotlused:

- Tabasalu alevikus Tamme tn 6 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Tabasalu alevikus Tamme tn 10 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Tabasalu alevikus Lucca keskuse maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Tabasalu alevikus Kaldal tn 20 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Suurupi külas Kangru tee 5 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Rannamõisa külas Vastlasauna tee 2 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.

Esitatud taotluse ja nende lisadega saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil Kaart.harku.ee.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVATUD MENETLUSED

Harku vallavalitsus teatab avatud menetluse algatamisest detailplaneeringut täpsustavate projekteerimistingimuste andmiseks Liikva külas Otsa põik 5 abihoonete püstitamiseks hoonestusala suurendamiseks.

Harku vallavalitsus teeb ettepaneku arutada projekteerimistingimuste andmise üle ilma avalikku istungit läbi viimata. Ettepanekuid ja vastuväiteid selle kohta ootame 14.08.2019–23.08.2019 k.a.

Renault ja Dacia ametlik
edasimüüja City Motors
võtab tööle

MEHAANIKU

Olgem ausad, üks hea mehaanik on kiire talbuga,
pikaajalise töökogemusega ja vastava väljaõppega.

City Motorsis on tore töötada, sest

- Meil on kaasaegne ja mugav töökeskkond
- City Motors on edasipüüdlik ja stabiilne ettevõtte
- Iga päev on huvitav – meil käib palju sõbralikke kliente
- Suhtume töötajasse austusega
- Toetame sporditegemist
- Meie juures saab palju nalja ning seltskond on usumatult tore!

50 uut sõpra ühe päevaga – kõlab ju hästi!

Oled sobiv kandidaat, kui Sul on huvi ja oskused autot remontida ja
hooldada. Sinu tööks saab olema korda teha autol kõik see, mis takistab
nauditavat ja mugavat sõitmist. Loomulikult puutud kõige rohkem kokku
Renault ja Dacia marki sõidukitega.

Kui sind huvitab kõik see, mis on auto sees, oled oma töös korrektne ja
vastutustundlik ning suudad suhelda eesti keeles, siis oled väga
oodatud kandideerima. Eelise annab kindlasti erialane haridus ja
varasem töökogemus mehaanikuna.

Küsi lisainformatsiooni ja saada enda CV air.ratsep@citymotors.ee

Tallinna Laagri esindus - Pärnu mnt 541, Laagri.
www.citymotors.ee

on sinu abimees kütte- ja ventilatsioonisüsteemide
planeerimisel, projekteerimisel ja ehitamisel.

- Pakume ka kütte- ja ventilatsiooniseadmeid ning
- radiaatorite kui ka pörandakütte paigaldust.

KONSULTATSIION

Telefon: 5646 7852

PROJEKTEERIMINE

E-mail: info@estokute.ee

EHITUS

www.estokute.ee

Ehitame karkass- ja puitmaju.

Lisaks teostame vundamentide, treppide,
terrasside jms ehitust.

Helistage ja küsige lisainfot telefonil 5364 4621 või kirjutage
meile e-posti aadressil builders.inc.oy@gmail.com.

www.builders.ee

AVON ESITLEB

TERVE EESTIGA

VÄHI VASTU

13. sept

VÄHILIIDU HEATEGEVUSKONTSERT

Metsosopran
ANNELY PEEBO
(Austria)

Sopran
PERRINE MADOEUF
(Prantsusmaa)

Bariton
JÄNIS APEINIS
(Läti)

Kaastegevad
**RAHVUSOOPER ESTONIA
OOPERI- JA BALLETI-
SOLISTID, KOOR JA
SÜMFOONIAORKESTER**

Dirigent
RISTO JOOST

TERVE EESTIGA

VÄHI VASTU

PILETID PILETILEVIST

IGA HETK ON OLULINE

TOETA VASTSÜNDINUTE
INTENSIIVRAVI PEREPALATITE
LOOMIST

900 7705 – 5 €
900 7710 – 10 €
900 7715 – 25 €

Lasteabi.ee
116 111

TEENUS

- Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttöid, ka väiksemahuliselt töid. Tel 5660 7554, e-post: janek@janellidain.ee.
- Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norring, tel 5662 1300.
- Vanametalli kokkust, konteinerite tellimine ja transporditeenus. Metalliveoks võimalik kasutada tasuta järelhaagist. Asume Tutermaal, tel 678 2055.
- Väljaõppinud puudelangetaja teostab ohtlike puude ja okste raiet. Tööd teen tõstuki ja köistehnikaga. Kändude freesimine ja okste ära-vedu. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee.
- Teostame kruntide raie kompleksteenust: raietööd, materjali kokkuvedu, kändude juurimine/freesimine, jäätmete hakkimine, okste ja kändude äravedu. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee.
- Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude/okste lange-tamine ja viljapuude lõikamine. Muriuutimine. Tel 5348 7318, e-post: igor@inkteenused.ee.
- Liugksed, riidekapid, garderoobid. Abi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee, FB Nagusul OÜ.
- Raamatupidamisteenus Eesti, Läti ja Norra väiksematele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Info tel 503 3175 või info@weldnor.com.
- Litsentsitud korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ventilatsioonisüsteemide puhastus, ka korter-elamutes. Küttekollete ehitus, paigaldus ja remont. Akti väljastamine Päästeameti ja kindlustusseltside jaoks. Tel 5690 0686, e-post: korsten.korda@gmail.com.
- Liugksed ja garderoobid. Hinnad soodsad. Garantii. Tel 502 9075, e-post: liugksed@kallion.net.
- Teostame vihmaveesüsteemide ja katuseurvatoodetega seotud töid. Vihmaveerennid toodame kohapeal valtsimismasinaga – puuduvad liitekohad. Vihmaveerennid OÜ, tel 527 1059, e-post: info@vihmaveerennid.ee.
- Korstnapühkija teenused, tel 5877 1665, www.puhaskolle.ee.
- Korstnapühkimistööd (nõuetekohane akt), tel 504 0875.
- Korstnapitside ehitus. Tel 5557 9399.
- Väikeveod kuni kaks tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936.
- Arboristi teenused. Ohtlike puude raie. Puude hooldusloikus. Hekkide hooldus, kändude freesimine. Raieteenused, võsatööd. Puude istutus. Tel 505 7786, e-post: info@puukirurg.ee, www.puukirurg.ee.
- Teostame kaevetöid mini-ekskavaatoriga. Tel 5639 3588, www.vaikeekskavaator.ee.
- Öhksoojuspumba paigaldus ja hooldus, hind 150 eurot. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisa-info tel 5656 2191.
- Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Fassaadi survepesu ja värvimine. Tänavakivide puhastus. Tel 562 41509, Andres.

- Harkus aastaid tegutsenud ehitusbrigaad võtab algavaks hooajaks vastu objekte. Tegeleme aedade, terrasside, fassaadide ning suvilate ümberehituse, sh renoveerimistöödega. Omame ka plaatija tunnustusi. Info tel 503 7466.
- Kompostmuld, kodusõnnik, söelutud muld, liiv, killustik, graaniitkillustik, freesasfalt. Müüa koos veoga. Väikeveod.ee. Tel 501 5992.
- Aia-, värava-, tõstuke- ja automaatikalahendused parima hinnaga Eestis. Kvaliteetne liugväravakomplekt kuni 4 m avale 1595 eurot. Tiibväravakomplekt kuni 5 m avale 1150 eurot. www.koduvavar.ee, tel 5895 8809, info@koduvavar.ee.
- Liiv, killustik, muld, freesasfalt veoga. Tel 507 9362.
- Heki lõikamine, trimmeriga pika heina niitmine. Tel 5554 7291.
- Langetame ja hooldame just teie piirkonnas. Leia meid koos lahenduse! Meid saab kätte tel 5626 3857, www.puumehe.ee.
- Liugksed ja garderoobid. Hinnad soodsad. Garantii. Küsi lisa tel 502 9075, e-post: liugksed@kallion.net.
- Krohvitud fassaadide puhastus vetikatest ja seentest. Tel 5340 9561, www.fassaadile.ee.
- Katuste pesu, värvimine ja hooldustööd, tel 5689 4725.

- Teostan Väana-Jõesuu piirkonnas järgmiseid töid: muru niitmine niiduki ja raideriga, pika rohu niitmine trimmeriga, võsa lõikamine, sae-, toru- ja remonttööd. Tel 521 4353, sompaserv@gmail.com.

- Kutsetunnistusega korstnapühkija, tehtud tööde kohta akt. Tel 5689 0125, e-post: kuldnoop@gmail.com.
- Ehitusmehed teevad järgmisi töid: puitkarkassmajad, kuurid, katused, vundamendid, aiad, terrassid, fassaadi survepesu ja värvimine, parketi, akende-uste paigaldus. Silvar, tel 5894 4537, ehitusmehedharjumaal@gmail.com.

TÖÖ

- Pakume tööd lukksepp-keevitajale ja C-kategooria autojuhile (kalur). Asukoht Sauel, info 506 7491.
- Restoran BabyBack Riis & BBQ Tabasalus ja Pääskülas otsivad nõudepesijat. Rohkema info saamiseks helistada 5302 2811 või saata e-kiri cv@babyback.ee.

OST

- OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, e-post: info@est-land.ee.
- Autode ost. Ostan kõiki marke, igas seisukorras sõiduaautosid ja kaubikuid, ka remonti vajavaid. Tel 5365 4085, skampus@online.ee.

- Autode kokkust! Ostame kõiki sõidukeid ja töömasinaid! Võib pakkuda remonti vajavaid ja seisvaid sõidukeid. Sõiduk ei pea olema arvel, ülevaatuse ega kindlustusega! Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei vanane! Tel 5457 5055.

*Elu on kui tundmatu tee,
iaal ei tea, millal lõpeb see...*

Mälestame kauaaegset naabrit

Marko Põlts

ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Perekond Mölder

Südamlik kaastunne Helgale

tütre

surma puhul.

Silva, Irina, Leo, Elmar ja Linda

Pikaagset ja teenekat kaitseliitlast

Vello Madiberki

leinavad ning avaldavad kaastunnet omastele

Kaitseliidu Keila malevkond

TABASALU
TEELAHKME LASTEAD

HARKU VALD

Tabasalu Teelahkme Lastead

otsib oma väikesesse, sõbralikku kollektiivi rõõmsameelset, positiivse ellusuhtumisega, lapsesõbralikku
ÕPETAJA ABI

Pakume: sõbralikku ja kokkuhoidvat kollektiivi, pikendatud
puhkust suvel (35 kalendripäeva), ujula või jõusaali tasuta
kasutamise võimalus üks kord nädalas Tabasalu Tervise-
keskuses.

Ootame elulookirjeldust (CV) ja avaldust
e-posti aadressile info@teelahkme.ee.
Lisainfo: telefonil 677 2075 (Anneli Laamann).
Tööle asumise aeg 28. august.

REKLAAM

AIAD - VÄRAVAD www.aiad-varavad.ee

- Aiachitus (puut, pancel- ja võrkaad)
- Väravate paigaldus (jalg-, tiib- ja liugväravad)
- Väravaautomaatika (müük / paigaldus / hooldus)

info@aiad-varavad.ee **tel: 59 18 00 20**

HINDPERE OPTIKA **5.09 alates kell 10.00**

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

TABASALU EAKATE PÄEVAKESKUSES (Teenuste 2, Tabasalu)

Silmade kontroll **15.- €**, prillistajale 8 €

Vanaduspensionäridele kompenseerib Harku vald 50% kontrolli hinnast.

INFO ja registreerimine tel 5323 2454

MULD KILLUSTIK LIIV **MÜÜK KOOS KOHALE-VEOGA HARJUMAAL**

Tellimine: 53327374 kalsep@kalsep.ee

Harku Valla Teataja

REKLAAMI VÕI KUULUTUSTE TELLIMINE

vallaleht@harku.ee **5556 5434**

Kuldsed Kaed Puhastus- ja hooldusteenused

KODUKORISTUS

PERSONAALNE PAKKUMINE
KOOLITATUD TÖÖTAJAD
KVALITEETSED VAHENDID

Küsi pakkumist:
LAURA@KULDSEDKAED.EE
5553 6818

tabasalu päev **31. AUGUST 2019**

ALGUS KELL 15:00 **TUI PARGIS** Harku valla perepäev

ANNE VESKI LIVE-BÄND

REKET

KIRBUTURG LAAT LASTELE KONTSERT JA MÄNGUDE ALA

www.tabasalupäev.ee

TEHNIKAKESKUS.EE müük • hooldus • remont • rent

AIA- JA METSATEHNIKA

Husqvarna **Cub Cadet** **STIHL** **ECHO** **JOHN DEERE** **TIGA**

Tel 51 900 402 Keila kauplus www.tehnikakeskus.ee

Usalda oma kodu MÜÜK, OST ja ÜÜRIMINE MINU HOOLDE!

KRISTA KARIK
+372 520 3330
krista@skanton.ee **SK SKANTON KINNISVARA**

HARJUMAA MUUSEUM KOGUB MÄLESTUSI!

Harjumaa Muuseum kutsub kirja panema nii enda kui lähedaste mälestusi **ARMASTUSEST**.

Valitud tööd avaldatakse Harjumaa Muuseumi toimetistes. Parimatele auhinna! Mälestused jäävad hoiule Harjumaa Muuseumi arhiivi.

Meenutamise abistamiseks esitame mõned suunavad küsimused:

- Milline tähendus on sinu elus olnud armastusel ja lähedastel?
- Kuidas on sinu arusaamu perekonnast, suhetest ja armastusest mõjutanud kodu-koolis räägitu?
- Milliseid erinevaid suhteid oled kogunud või kõrvalt näinud?
- Kuidas kohtusid enda armastatu(te)ga?
- Kirjelda erinevate suhetetappidega kaasas käinud kombeid (nt tutvumine, kohtingud, kokku kolimine, lähedastele armastatu tutvustamine, pere loomine jne). Kas ja kuidas on tavad muutunud?
- Kirjelda positiivsete kogemuste kõrval ka negatiivset (nt raskused kaaslase leidmisel, mittemõistmisel, petmisel, lahkunemisel, üksindus).
- Milliste valikute ees oled seisnud? Mille ees oled tundud hirmu?
- Kirjelda enda jaoks tähenduslikke hetki, kohti, esemeid.

Kirjatööde pikkus ja vorm ei ole piiratud. Võib kasutada varjunime.

Tööd palume saata hiljemalt 1. septembriks 2019. a.

Postiga: Linnuse 9 Keila 76608

E-postiga: taavi.koppel@lmk.ee

Parimaid meenutajaid autastatakse 16. novembril Harjumaa Muuseumis.

Ühtlasi kogume lugudega seotud esemeid (fotod tähenduslikest inimestest ja kohtadest, sümbolised esemed, kirjavahetus armastatu(te)ga jne).

8. SEPTEMBER 2019

Harku Valla Aiaseltsi sügisene aiareis Lätti

Kalsnava arboreetum, Salaspilsi botaanikaad Ojars Kirsteinsi koduad

Registreerimine kuni 25. augustini, hind 45€

info@aiaselts.ee • 5017137

Katusehooldus.ee KATUSED KORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakkumist:

tel. 53 329 176
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

SINU MAAKLER HARKU VALLAS

Carol Saarik
520 9330

Meid kliendid soovivad

UUSMAA KINNISVARABÜROO www.uusmaa.ee

1Partner ESTI PÄRNE KINNISVARA BÜROO

HARKU VALLA MAAKLER

1partner.ee

Ville Värk
513 2422

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE
INVESTEERIMINE

HELISTA MULLE KÕIGIS KINNISVARAKÜSIMUSTES

ELERI SOONSEIN
+372 52 77 354
eleri@domare.ee

DOMARE KINNISVARA

STRANTUM HALDUS

Osaühing Strantum pakub:

- Korterelamute haldusteenus
- Ärihoonete haldusteenus
- Tehnosüsteemide hooldus
- Sise- ja väliskoristus
- Teede hooldus/ehitus

KÜSI PAKKUMIST
OÜ Strantum
Asume: Kooli 2a, Tabasalu
Tel: 602 6480, faks: 602 6481
E-mail: haldus@strantum.ee
www.strantum.ee